



PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

**COMISIA COMUNĂ SPECIALĂ PENTRU
ANALIZAREA CRIZEI INTERVENITE
ÎN FUNCȚIONAREA JUSTIȚIEI**

București, 16.12.2009

RAPORT asupra crizei intervenite în funcționarea justiției

În conformitate cu prevederile art. 64 alin. (4) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 1 pct. 26 și ale art. 86 din Regulamentul ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului, aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 4/1992, cu modificările și completările ulterioare, Camera Deputaților și Senatul au adoptat Hotărârea Parlamentului României nr.34/2009 privind constituirea Comisiei comune speciale pentru analizarea crizei intervenite în funcționarea justiției, în ședința comună din 24 septembrie 2009.

Comisia comună specială pentru analizarea crizei intervenite în funcționarea justiției și-a stabilit următoarele obiective:

- a) analizarea situației grave din justiție, care a condus la blocarea funcționării acesteia și la radicalizarea factorilor cu responsabilități în acest domeniu;
- b) identificarea cauzelor care au provocat situația din justiție, precum și a măsurilor care se impun pentru rezolvarea acesteia;
- c) analizarea legislației din domeniul justiției pentru identificarea eventualelor inadvertențe, omisiuni, imperfecțiuni;
- d) examinarea și analizarea statutului judecătorilor și procurorilor, pentru a stabili dacă actualul cadru legal este suficient pentru a le asigura condițiile normale de exercitare a funcțiilor, atribuțiilor și responsabilităților acestora;
- e) elaborarea unui Pact național pentru justiție.

Pentru realizarea obiectivelor pentru care a fost constituită, la lucrările Comisiei au participat în calitate de invitați președintele Asociației Magistraților din România, reprezentanți ai Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentanți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție și ai Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, ai altor instanțe judecătorești, ai Uniunii Naționale a Barourilor din România - U.N.B.R., ai Ministerului Justiției și Libertăților

Cetățenești. De asemenea, Comisia a consultat organizațiile profesionale ale judecătorilor și procurorilor, organizațiile neguvernamentale care activează în domeniul justiției, precum și specialiști în domeniu.

În urma consultărilor și examinării tuturor documentelor puse la dispoziție, membrii Comisiei au hotărât, în ședința din data de 16 decembrie 2009, cu unanimitate de voturi, să supună plenului celor două Camere ale Parlamentului României, adoptarea Raportului asupra crizei intervenite în funcționarea justiției.

Comisia comună specială pentru analizarea crizei intervenite în funcționarea justiției propune plenului Camerei Deputaților și Senatului adoptarea *Pactul puterilor privind justiția*, prevăzut în anexa nr.1 la prezentul raport (titlul IV). Acesta cuprinde principiile generale care definesc scopul Pactului, precum apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor, separația puterilor în stat, colaborarea și echilibrul puterilor, independența justiției, a instanțelor și a judecătorilor.

Principiile speciale ale Pactului prevăd respectarea statutului judecătorilor, independența justiției, precum și principiile care stau la baza elaborării și adoptării bugetului puterii judecătorești și care trebuie să fie identice cu cele ale celorlalte puteri ale statului. Bugetul puterii judecătorești aparține acesteia, prin intermediul Înaltei Curți de Casație și Justiție și este cuprins în bugetul general al statului, urmând ca proiectul de buget anual să fie prezentat de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiției Parlamentului României.

Pe baza analizei evoluției procesului bugetar din justiție (titlul I din anexa nr.1 la prezentul raport), a cauzelor crizei identificate de organizațiile profesionale ale magistraților (titlul II din anexa nr.1), comisia a stabilit obiectivele principale ale problematicilor din justiție (titlul III din anexa nr.1). Acestea vizează independența justiției, garanțiile legale pentru realizarea acesteia, obligațiile statului față de puterea judecătorească, relațiile justiției cu celelalte puteri ale statului, caracterizate prin egalitate și echilibru, asigurarea bunei administrări în justiție, recunoașterea și garantarea statutului european al magistratului, precum și o serie de măsuri legislative care se impun.

Obiectivele principale ale problematicilor din justiție reprezintă cerințe care se subscriu Recomandării Consiliului Europei nr. R(94)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, precum și a celorlalte reglementări internaționale în domeniu:

- la nivel universal: Declarația Universală a Drepturilor Omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, Carta Organizației Națiunilor Unite, Principiile fundamentale cu privire la independența sistemului judiciar, Carta universală a judecătorului
- la nivel regional: adoptate de Uniunea Europeană (Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene) și adoptate de Consiliul Europei (Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Carta europeană privind statutul judecătorilor)
- ansamblul recomandărilor Comitetului de Miniștri: (Recomandarea (81) 7 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind mijloacele de facilitare a accesului la justiție, Recomandarea R (84) 5 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind principiile de procedură civilă menite să îmbunătățească funcționarea justiției, Recomandarea R (86) 12 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind măsurile de prevenire și reducere a volumului excesiv de activitate al instanțelor, Recomandarea R (94) 12 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, Recomandarea R (95) 5 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind introducerea și îmbunătățirea funcționării mecanismelor și procedurilor de apel în materie civilă și comercială, Recomandarea R (95) 11 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind selectarea, prelucrarea și arhivarea hotărârilor judecătorești în sistemele

automatizate de documentare juridică, Recomandarea R (95) 12 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind gestionarea justiției penale, Recomandarea R (2000) 19 a Comitetului Miniștrilor al statelor membre privind rolul ministerului public în sistemul judiciar penal, Recomandarea (2001) 2 a Comitetului de Miniștri privind proiectarea și re-proiectarea rentabilă a sistemelor instanțelor și a sistemelor de informare juridică, Recomandarea R (2001) 3 a Comitetului de Miniștri privind serviciile acordate cetățenilor de către instanțele judecătorești și alte instituții juridice prin utilizarea noilor tehnologii, Recomandarea R (2002) 2 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind accesul la documentele publice, Recomandarea R (2003) 14 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind interoperabilitatea sistemelor de informare în sectorul justiției, Recomandarea R (2003) 15 a Comitetului de Miniștri al Statele membre privind arhivarea documentelor electronice în sectorul juridic, Recomandarea (2003) 16 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind executarea deciziilor administrative și jurisdicționale în materia dreptului administrativ, Recomandarea R (2003) 17 a Comitetului de Miniștri către Statele membre în materie de executare a deciziilor judecătorești, Rezoluția (97) 24 a Comitetului de Miniștri privind cele douăzeci de principii directoare pentru lupta împotriva corupției, Rezoluția (2002) 10 a Comitetului de Miniștri privind medierea în materie civilă.

PREȘEDINTE,

Florin IORDACHE

SECRETAR,

Tudor-Alexandru CHIUARIU

TITLUL I

ANALIZA EVOLUȚIEI PROCESULUI BUGETAR ÎN JUSTITIE

CAPITOLUL I INTRODUCERE

În cadrul autorității judecătorești există 5 bugete distincte, fiecare cu un alt ordonator principal de credite, după cum urmează:

- **Bugetul Înaltei Curți de Casație și Justiție** - ordonator principal de credite președintele ICCJ;
- **Bugetul Ministerului Public** - ordonator principal de credite Procurorul general al parchetului de pe lângă ICCJ;
- **Bugetul curților de apel, tribunalelor, tribunalelor specializate și al judecătorilor** - buget cuprins în cadrul bugetului Ministerului de Justiție și al Libertăților Cetățenești, cu ordonator principal de credite ministrul justiției;
- **Bugetul instanțelor și parchetelor militare** - cuprins în bugetul Ministerului Apărării Naționale, cu ordonator principal de credite ministrul apărării;
- **Bugetul Consiliului Superior al Magistraturii** - ordonator principal de credite președintele CSM.

În cadrul sistemului de instanțe și parchete există 4 bugete distincte, fiecare cu un alt ordonator principal de credite, după cum urmează:

- **Bugetul Înaltei Curți de Casație și Justiție** - ordonator principal de credite președintele ICCJ;
- **Bugetul Ministerului Public** - ordonator principal de credite Procurorul general al parchetului de pe lângă ICCJ;
- **Bugetul curților de apel, tribunalelor, tribunalelor specializate și al judecătorilor** - buget cuprins în cadrul bugetului Ministerului de Justiție și al Libertăților Cetățenești, cu ordonator principal de credite ministrul justiției;
- **Bugetul instanțelor și parchetelor militare** - cuprins în bugetul Ministerului Apărării Naționale, cu ordonator principal de credite ministrul apărării.

Potrivit Constituției României, justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe prevăzute de lege, ansamblul instanțelor reprezentând puterea judecătorească, iar potrivit art. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, doar activitatea judecătorilor se circumscrie activității de îndeplinire a justiției.

În concordanță cu principiile organizării judiciare și cu cerințele internaționale privind garantarea independenței puterii judecătorești, inclusiv sub aspectul finanțării activității instanțelor, în cadrul analizei de față se face distincție sub aspect metodologic între:

- **Bugetul autorității judecătorești:** bugetul Înaltei Curți de Casație și Justiție, bugetul curților de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate, al judecătorilor, bugetul Ministerului Public, bugetul Consiliului Superior al Magistraturii.

- **Bugetul justiției:** bugetul curților de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate, al judecătoriilor, la care se adaugă bugetul Înaltei Curți de Casație și Justiție și bugetul Ministerului Public, incluzând cheltuielile cu asistența juridică.
- **Bugetul puterii judecătorești:** bugetul curților de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate, al judecătoriilor, la care se adaugă bugetul Înaltei Curți de Casație și Justiție
- **Bugetul instanțelor:** bugetul curților de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate și al judecătoriilor, incluzând cheltuielile cu asistența juridică și excluzând instanțele militare.
- **Bugetul parchetelor (al Ministerului Public):** bugetul tuturor parchetelor de pe lângă instanțe, incluzând Parchetul de pe lângă ICCJ, dar excluzând parchetele militare.
- **Bugetul asistenței juridice:** Totalul cheltuielilor publice alocate asistenței judiciare reprezintă un indicator al eforturilor realizate de către stat pentru a face accesibil sistemul judiciar. Structura pe capitole bugetare nu permite defalcarea comodă din cadrul bugetului instanțelor a sumelor necesare asistenței juridice, deci astfel de cheltuieli ar trebui, potrivit standardelor CEPEJ¹, evidențiate separat, chiar dacă gestiunea lor este dată în sarcina instanțelor. Prin asistența juridică se înțelege efortul bugetar realizat de stat pentru acoperirea cheltuielilor legate de asigurarea asistenței juridice din oficiu, atât în materie penală cât și în materie civilă, a ajutorului public judiciar, incluzând scutirile de taxe de timbre și alte forme specifice.

CAPITOLUL II

ANALIZA EVOLUȚIEI PROCESULUI BUGETAR ÎN JUSTIȚIE

1) Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, în calitate de ordonator principal de credite pentru instanțele judecătorești (mai puțin ICCJ este ordonator principal), Administrația Națională a Penitenciarelor (A.N.P.), Institutul Național de Expertize Criminalistice (I.N.E.C.), Spitalul Prof. Dr. „Constantin Angelescu”, Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu (C.M.D.T.A.) și Oficiul Național al Registrului Comerțului (O.N.R.C.), centralizează proiectele de buget ale ordonatorilor secundari de credite enumerați mai sus, fundamentează, elaborează și aprobă bugetul total pentru aparatul propriu și unitățile subordonate.

Ordonatorii secundari de credite sunt finanțați în mod diferențiat, respectiv:

- Instanțele judecătorești de la bugetul de stat
- A.N.P. din venituri proprii și în completare cu alocații de la bugetul de stat
- I.N.E.C. din onorariile percepute pentru efectuarea expertizelor și în completare cu alocații de la bugetul de stat (pentru acoperirea cheltuielilor de personal și a celor de capital, în cazul în care nu pot fi acoperite din venituri proprii)
- Spitalul Prof. Dr. „Constantin Angelescu” și C.M.D.T.A. sunt finanțate din venituri proprii și în completare cu alocații de la bugetul de stat, destinate acoperirii cheltuielilor de capital
- O.N.R.C. se finanțează integral din venituri proprii. Potrivit legii privind

¹ **Comisia europeană pentru eficiența justiției - CEPEJ**, organ al Consiliului Europei, înființat prin Rezoluția (2002) 12 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei. **CEPEJ** este în prezent un organism unic pentru toate țările europene, alcătuit din experți calificați din 47 de state membre ale Consiliului Europei, care evaluează eficiența sistemelor judiciare și propun măsuri și instrumente concrete pentru ameliorarea eficienței activității în beneficiul cetățenilor. Ultima **schema de evaluare** a sistemelor judiciare europene a fost adoptată de CEPEJ la cea de-a 9-a Adunare Generală (13-14 iunie 2007), aceasta fiind aprobată de către **Delegații Miniștrilor celor 47 de state membre în septembrie 2007**.

reorganizarea unor autorități, urmează ca acesta să fie finanțat integral de la bugetul de stat, sumele încasate din taxe și tarife făcându-se venit la bugetul de stat. În ședința din data de 3 noiembrie a.c., Plenul Camerei Deputaților a adoptat însă transferul O.N.R.C. la Camera de Comerț și Industrie a României.

Procesul de fundamentare al bugetului s-a făcut în baza Scrisorii-cadru a M.F.P. și metodologia de elaborare a proiectului de buget, solicitându-se ordonatorilor secundari întocmirea proiectelor de buget. În urma centralizării acestora la nivel de M.J.L.C., acesta a elaborat bugetul la nivel de ordonator principal. Din analiza documentației transmise, s-a constatat că M.J.L.C. a cuprins în proiectul de buget central propunerile făcute de ordonatorii secundari. În cazul în care sumele rezultate depășeau limitele de cheltuieli impuse de Scrisoarea-cadru, M.J.L.C., a întocmit documentația care a stat la baza solicitării de suplimentare a limitei de cheltuieli impuse inițial.

În cazul în care sumele alocate prin bugetul de stat au fost mai mici decât necesarul, la repartizarea bugetului între ordonatorii secundari de credite, M.J.L.C. a alocat fondurile necesare pentru cheltuielile de personal, în conformitate cu numărul și categoriile de personal existente, iar pentru titlul „Bunuri și Servicii” s-au folosit o serie de criterii unitare de repartizare, la baza cărora au stat Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, Legea nr. 82/1991 a contabilității, Ordinul M.F.P. pentru aprobarea Codului controlului intern și R.G. nr. 84/2005 privind organizarea și funcționarea M.J.L.C. În ceea ce privește alocarea fondurilor pentru cheltuieli de capital, aceasta sa făcut în conformitate cu Programul Multianual de Investiții.

Evoluția pe ani a bugetului alocat Ministerului Justiției

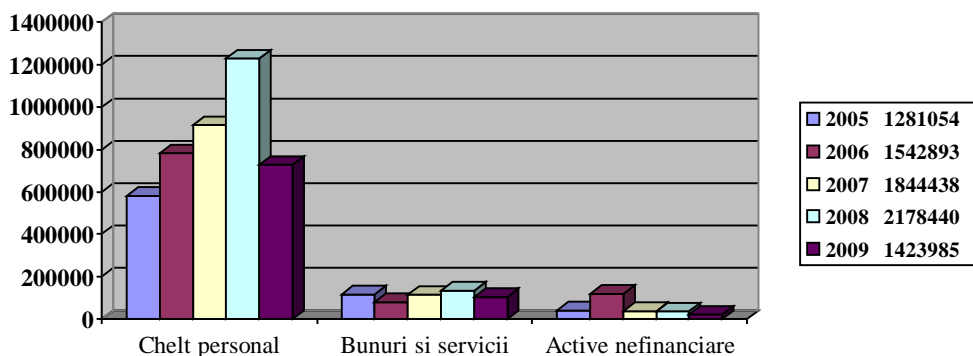
mii lei

Anul	Buget inițial	Buget rectificativ	Execuție	%	%
1	2	3	4	5=4/2	6=4/3
2005	1.012.211	1.295.727	1.281.054	126,56	98,87
2006	1.390.000	1.567.636	1.542.893	111,00	98,42
2007	1.039.470	1.972.193	1.844.438	177,44	93,52
2008	1.563.782	2.276.442	2.178.440	139,31	95,69
2009	1.911.772	1.911.784	1.423.985	74,49	74,48

Din punct de vedere al **analizei pe capitole de cheltuieli**, au rezultat următoarele date:

Anul	Total	Buget initial, din care:						Mii lei	
		Chelt personal		Bunuri si servicii		Active nefinanciare		Alte cheltuieli	
			%		%		%		%
2005	1.012.211	298.633	29,50	97.966	9,68	37.701	3,72	577.911	57,09
2006	1.390.000	613.192	44,11	104.707	7,53	119.542	8,60	552.559	39,75
2007	1.039.470	683.556	65,76	141.459	13,61	92.286	8,88	122.169	11,75
2008	1.563.782	745.000	47,64	99.335	6,35	72.959	4,67	646.488	41,34
2009	1.911.772	925.752	48,42	111.206	5,82	50.000	2,62	824.814	43,14

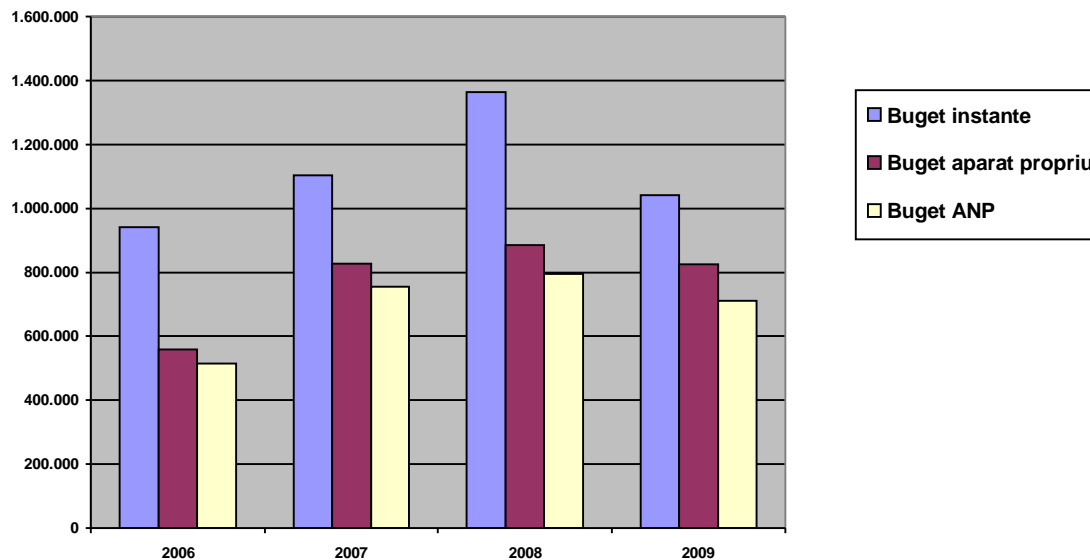
Execuție, din care:						Mii lei			
Anul	Total	Chelt personal		Bunuri si servicii		Active nefinanciare		Alte cheltuieli	
			%		%		%		%
2005	1.281.054	582.091	45,44	115.495	9,02	40.014	3,12	543.454	42,42
2006	1.542.893	782.868	50,74	79.200	5,13	118.325	7,67	562.500	36,46
2007	1.844.438	915.052	49,61	113.399	6,15	37.322	2,02	778.665	42,22
2008	2.178.440	1.229.610	56,44	133.990	6,15	35.782	1,64	779.058	35,76
2009	1.423.985	728.473	51,16	103.559	7,27	20.717	1,45	571.236	40,12



Ponderea bugetului instanțelor din MJCL

Anul	Total buget rectific. MJCL	Buget rectific. instanțe	Buget rectific. ANP	Buget rectific. aparat propriu	Pondere bugetului instanțelor din bugetul MJCL
2006	1.567.636	941.143	514.772	557.873	60,03%
2007	1.972.193	1.103.464	754.768	828.739	55,95%
2008	2.276.442	1.363.963	796.553	886.962	59,91%
2009	1.911.784	1.041.199	709.287	826.917	54,46%

Paralela dimeniunii bugetelor din cadrul Ministerului Justiției



Din analiza datelor prezentate, rezultă că în perioada de referință M.J.L.C. a beneficiat de un buget în creștere de la an la an până în 2009 când, datorită prăbușirii indicatorilor macro economici (PIB), programarea bugetară a alocat o sumă mai mică față de anul 2008.

Totodată putem remarca faptul că ponderea bugetului instanțelor în total buget M.J.L.C. se situează în intervalul 60,05% - înregistrată în 2006 - și 54,46% - înregistrată în 2009. Putem afirma faptul că diminuările bugetelor administrate de către M.J.L.C. ca ordonator principal au fost operate în defavoarea instanțelor. Spre exemplu: în condițiile în care bugetul total rectificat al M.J.L.C. pentru 2009 reprezintă 84% din bugetul anului 2008, bugetul propriu al ministerului reprezintă 93% iar bugetul instanțelor doar 76%.

Analiza evoluției individuale a bugetelor Curților de Apel

2007				2008			
Prop.O.P.	Execuție			Prop.O.P.	Execuție		
1.511.591	1.844.438			2.332.638	2.178.440		
Prop.O.S.	Execuție	Chelt. Pers	Act. Nefin.	Prop.O.S.	Execuție	Chelt. Pers.	Activ. Nefin.
Alba - 48.744	60.787	55.208	101	Alba - 76.374	76.415	69.313	226
Pitești - 42.552	49.510	45.098	307	Pitești - 65.614	82.394	76.797	66
Bacău - 46.200	43.450	38.474	155	Bacău - 69.867	65.453	58.800	606
Oradea - 34.469	40.165	35.036	304	Oradea - 72.585	51.253	45.942	164
Suceava - 39.080	45.696	40.131	881	Suceava - 50.630	60.849	54.623	635
Brașov - 22.258	41.328	38.228	29	Brașov - 43.804	53.762	49.012	417
București - 148.028	201.227	169.350	2.364	București - 266.403	238.698	205.331	600
Cluj - 58.436	73.898	66.734	413	Cluj - 80.158	105.775	96.101	685
Constanța - 33.523	40.396	36.741	138	Constanța - 52.939	52.146	46.495	698
Craiova - 93.613	112.232	101.645	1.013	Craiova - 138.837	150.408	137.486	1.373
Galăț - 37.254	54.985	49.138	436	Galăț - 62.474	73.686	66.662	1191
Iași - 44.323	62.783	54.197	957	Iași - 60.433	66.465	58.434	8
Tg. Mureș - 25.647	29.403	26.346	27	Tg. Mureș - 42.323	50.080	45.554	621
Ploiești - 62.887	76.715	63.696	6.466	Ploiești - 114.731	92.685	83.493	1.228
Timișoara - 56.111	74.962	65.789	2.713	Timișoara - 78.085	102.565	92.982	1.510

Analizând cifrele din centralizatorul transmis de M.J.L.C. pentru perioada 2007-2008, se poate observa că, în ciuda faptului că pe ansamblu, în urma rectificărilor bugetare din anii studiați, execuția bugetară relevă cifre mai mici decât cele solicitate în proiectul de buget al ordonatorului principal, la nivel de ordonatori secundari de credite, la momentul închiderii execuției bugetare, sumele sunt sensibil apropiate celor solicitate de ordonator.

Se mai constată faptul că din sumele relevate de execuția bugetară pentru cei doi ani de studiu o parte relativ mare a fost îndreptată spre capitolul Cheltuieli de personal, în detrimentul investițiilor. Acest fapt s-a datorat influenței efectelor produse de Hotărârile Judecătorești privind drepturile salariale din sistem. Deoarece nu s-a putut face o cuantificare a sumelor datorate de ordonatori salariaților, acestea nu au putut fi prevăzute în mod operativ în bugetele Curților de Apel și nici în bugetul M.J.L.C.. iar modul eronat de abordare a problemei, respectiv plata acestor sume din bugetul alocat Curților de Apel și nu din Anexa nr.1 „Ministerul Finanțelor Publice - Acțiuni generale” a condus la o enormă presiune bugetară asupra Curților de

Apel, care au fost obligate să sacrifice alte capitole bugetare, respectiv „Bunuri și Servicii” și „Active nefinanciare”, pentru onorarea obligațiilor stabilite de instanțe. Acest fapt a generat o serie de probleme în desfășurarea activităților curente ale Curților de Apel, acestea fiind nevoite să funcționeze deficitar, în detrimentul justițiabililor.

Analizând cifrele bugetelor alocate în 2006 -2009 și procentul alocat capitolelor principale de cheltuieli, se poate constata fără echivoc presiunea bugetară la care au fost supuse instanțele, respectiv:

Total buget alocat Curților de Apel

mii lei

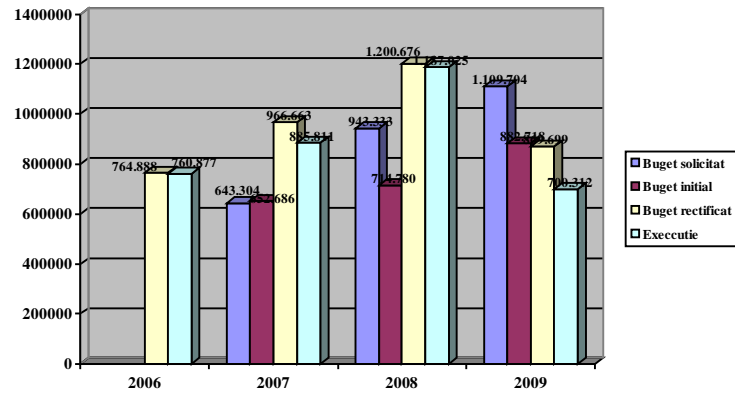
Nr. Crt.	Buget solicitat	Buget inițial	Buget rectificat	Execuție
2006			941.143	932.865
%				99,20%
2007	793.395	799416	1.103464	1.007.537
%				123,7%
2008	1.275.168	847.166	1.363.963	1.322.634
%				103,70%
2009	1.569427	1.012.516	1.041.199	817.301
%				52%

din care:

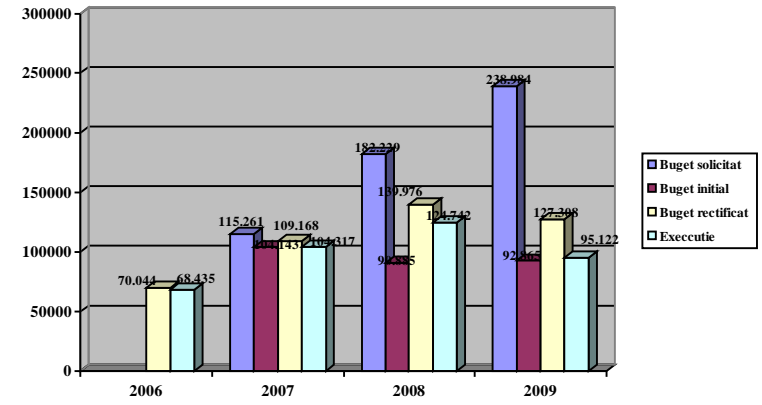
mii lei

Nr. Crt.	Titlul I "Cheltuieli de personal"				Titlul II "Bunuri și servicii"				Active nefinanciare			
	Buget solicitat	Buget inițial	Buget rectific.	Execuție	Buget solicitat	Buget inițial	Buget rectific.	Execuție	Buget solicitat	Buget inițial	Buget rectific.	Execuție
2006			764.888	760.877			70.044	68.435			105.690	103.256
%			81,20 %	81,50%			7,4 %	7,4%			11,20%	11,05%
2007	643.304	652686	966.663	885.811	115.261	104.143	109.168	104.317	34.293	34.711	25.719	16.304
%	81%		87,60%	88 %	14,5 %		9,80 %	10,30%	4,30 %		2,40 %	1,60 %
2008	943.333	714.780	1.200.676	1.187.025	182.229	90.885	139.976	124.742	148.755	35.809	22.143	10.028
%	73,90%			89,80 %	14,30%			9,50 %	11,70%			0,80 %
2009	1.109.704	882.718	869.699	700.312	238.984	92.865	127.308	95.122	219.245	15.337	22677	9.510
%	70.1%			85,70 %	15%			11,60%,	14%			1,20 %

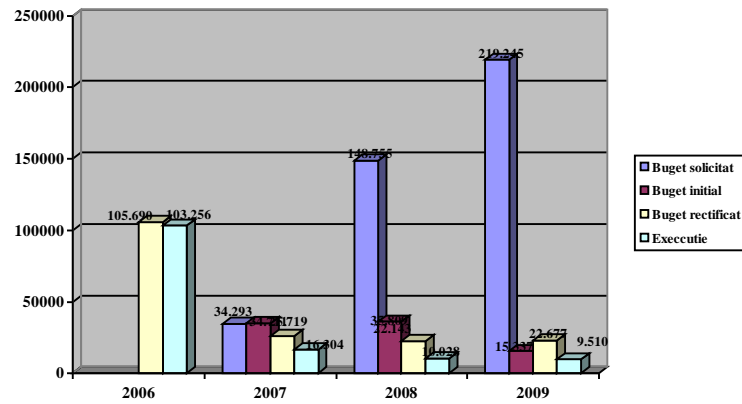
CHELTUIELI DE PERSONAL



BUNURI SI SERVICII



ACTIVE NEFINANCIARE



- anul 2006 relevă în execuție consumarea unui procent de 81,5% pentru capitolul „Cheltuieli de personal”, un procent de 7,4% pentru capitolul „Bunuri și Servicii” și un procent de 11,01 % pentru capitolul „Active nefinanciare”, aceste procente reprezentând 100% din cele preconizate la solicitare;
- anul 2007 relevă alocarea unui procent de 23,7% în plus față de solicitarea inițială, din execuția totală a alocării fiind consumat un procent 88% pentru capitolul „Cheltuieli de personal”, un procent de 10,3% (în scădere cu 4% față de necesarul estimat) pentru "Bunuri și Servicii" și un procent de 1,6% pentru „Active nefinanciare” (în scădere cu 2,7% față de necesarul estimat);
- anul 2008 relevă în execuție consumarea unui procent de 89,8% pentru capitolul „Cheltuieli de personal”, un procent de 9,5% pentru „Bunuri și Servicii” (în scădere cu 4,8% față de necesarul estimate) și un procent de doar 0,8% față de intenția inițială estimată la 11,7% pentru „Active nefinanciare”;
- anul 2009 relevă în execuție consumarea unui procent de 85,7% pentru „Cheltuieli de personal”, un procent de 11,6% (în scădere cu 3,4%) pentru „Bunuri și Servicii” și un procent de 1,20%, față de 14% estimat inițial pentru „Active nefinanciare”. Analiza grafică a evoluțiilor bugetare a capitolului pentru investiții arătând că după 3 ani de relativă creștere a alocațiilor bugetare generale, în anii 2008 - 2009 investițiile în justiție s-au prăbușit.

În mod evident, bugetul a fost centrat în proporție covârșitoare în jurul drepturilor salariale, cheltuielile pentru funcționarea instanțelor și a aparatului ministerului, precum și cele privind investiriile, având un rol secundar în structura bugetara.

Din punct de vedere al evoluției bugetului alocat M.J.L.C. pentru perioada 2005 - 2009, cifrele relevă o creștere progresivă a sumelor alocate, reliefându-se o creștere bugetară absolută în 2008 față de 2005 de aproximativ 170%. (alocare bugetară pe 2005 în valoare de 1.281.054; alocare bugetară pe 2008 în valoare de 2.178.440). S-a constatat că această creștere a fost în mare parte absorbită, începând cu anul 2007, de capitolul "Cheltuieli de personal".

Având în vedere ponderea diferită a bugetului instanțelor din bugetul MJCL rezultă ca dinamica creșterii alocațiilor bugetare pentru ministerul justiției nu este aceeași cu dinamica alocațiilor bugetare pentru instanțele judecătorești.

Din analiza detaliată a alocațiilor bugetare pe alineatele bugetare cuprinse în Titlul II, Bunuri și servicii, rezultă ca afectarea cea mai importantă a bugetelor instanțelor o reprezintă cheltuielile cu trimiterea poștă prin intermediul R.A. Poșta Română și plata onorariilor avocaților din oficiu și suportarea ajutorului public judiciar. Tarifele practice pentru aceste servicii sunt stabilite unilateral fie de R.A. Poșta Română, fie prin protocol intervenit între MJCL și Uniunea Națională a Barourilor din România, instanțele neavând nici o implicare și nici un control asupra evoluției lor. La începutul anului 2009, prin documentul MJCL *Procedură alocare buget 2009, Titlul II "Bunuri și servicii"*, s-au alocat instanțelor la cele două alineate suma totală de 56.536 mii RON, reprezentând 62,10% din totalul sumelor alocate acestui titlu și respectiv 3% din bugetul total alocat.

Respectarea garanțiilor legale în elaborarea bugetelor

Potrivit legislației în vigoare în întreaga perioadă de referință, procesul de fundamentare a bugetului instanțelor cunoaște următoarele etape² :

- *pentru bugetul curților de apel*

1. curțile de apel elaborează proiectele de buget anuale pentru instanțele din circumscripția lor;
2. proiectele de buget elaborate de cele 15 curți de apel se trimit, spre centralizare, MJCL
3. proiectele de buget astfel elaborate și centralizate se supun avizului conform al CSM

- *pentru bugetul parchetelor*

1. parchetele de pe lângă curțile de apel elaborează proiectele de buget anuale pentru parchetele din circumscripția lor.;
2. proiectele de buget astfel elaborate se trimit Parchetului de pe lângă rCCJ și sunt cuprinse în bugetul propriu al acestuia.
3. proiectele astfel elaborate se supune avizului conform al CSM

- *Bugetul ICCJ se aprobă de adunarea generală a judecătorilor acestei curți cu avizul consultativ al Ministerului Finanțelor Publice.*

Potrivit art. 32 alin 1 din Legea nr. 317/2004, modificată și republicată, privind funcționarea și organizarea Consiliului Superior al Magistraturii, punctul de vedere emis de către CSM în procesul de avizare a bugetului curților de apel este obligatoriu pentru toate autoritățile publice. Necesitatea avizului conform al CSM este o modalitate de a se asigura independența justiției inclusiv din punctul de vedere al asigurării fondurilor publice necesare funcționării.

Din analiza documentelor primite la nivelul Comisiei comune speciale s-a putut observa că există diferențe între bugetul aprobat inițial și nivelul sumelor pentru care au fost date avize conforme de către CSM, constatându-se că în cursul execuției, prin rectificări bugetare, bugetele inițiale au fost ajustate, în anii 2006 și 2009 nu s-au atins aceste nivele impuse de avizele conforme, iar în anii 2007 și 2008 fiind depășit nivelul impus de aceste avize conforme.

Concluzia este că mecanismul legislativ actual este insuficient pentru garantarea independenței financiare a instanțelor, avizele conforme ale CSM fiind fie nerespectate, fie atinse doar prin rectificări bugetare efectuate pe parcursul anului.

2) Din punct de vedere al proiecțiilor bugetare la nivelul celorlalte categorii de ordonatori principali din sistem, respectiv Ministerul Public, Consiliul Superior al Magistraturii și Înalta Curte de Casație și Justiție, s-a constatat că au fost întocmite în baza Scrisorii-cadru a M.F.P. și metodologia de elaborare a proiectului de buget, solicitându-se ordonatorilor secundari (în cazul parchetelor din subordinea Ministerului Public) întocmirea proiectelor de buget, respectându-se procedurile legale până la momentul adoptării Legilor Bugetului în Parlament.

² Art. 132 din Legea nr. 304/2004, modificată și republicată privind organizarea judiciară

BUGETUL MINISTERULUI PUBLIC

mii lei

Anul	Buget inițial	Buget rectificativ	Execuție	%	%
1	2	3	4	5=4/2	6=4/3
2005	243.922	304.810	304.095	124,67	99,77
2006	359.950	430.978	427.737	118,83	99,25
2007	524.446	551.286	548.404	104,57	99,48
2008	495.308	634.574	631.632	127,52	99,54
2009	594.886	562.640	562.640	94,58	100,00

Din punct de vedere al **analizei pe capitole de cheltuieli**, au rezultat următoarele date:

Buget inițial, din care:									
Anul	Total	Chelt personal		Bunuri si servicii		Active nefinanciare		Alte cheltuieli	
			%		%		%		%
2005	243.922	189.781	77,80	37.985	15,57	14.230	5,83	1.926	0,79
2006	359.950	282.255	78,42	43.380	12,05	28.250	7,85	6.065	1,68
2007	524.446	387.948	73,97	84.298	16,07	47.200	9,00	5.000	0,95
2008	495.308	402.499	81,26	46.954	9,48	41.680	8,41	4.175	0,84
2009	594.886	503.271	84,60	46.000	7,73	30.500	5,13	15.11	2,54

Execuție, din care:									
Anul	Total	Chelt personal		Bunuri si servicii		Active nefinanciare		Alte cheltuieli	
			%		%		%		%
2005	304.095	252.259	82,95	39.369	12,95	12.091	3,98	376	304.095
2006	427.737	355.943	83,22	41.409	9,68	28.973	6,77	1.412	427.737
2007	548.404	459.644	83,81	47.703	8,70	39.388	7,18	1.669	548.404
2008	631.632	550.316	87,13	48.800	7,73	31.698	5,02	818	631.632
2009	562.640	472.565	83,99	53.238	9,46	27.375	4,87	9.462	562.640

BUGETUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Anul	Buget inițial	Buget rectificativ	Execuție	%	%
1	2	3	4	5=4/2	6=4/3
2005	38.653	31.955	23.754	61,45	74,34
2006	60.501	61.623	42.571	70,36	69,08
2007	100.858	84.188	61.533	61,01	73,09
2008	92.967	93.458	85.042	91,48	90,99
2009	92.606	82.010		0,00	0,00

Din punct de vedere al **analizei pe capitole de cheltuieli**, au rezultat următoarele date:

Buget inițial, din care:									
Anul	Total	Chelt personal		Bunuri si servicii		Active nefinanciare		Alte cheltuieli	
			%		%		%		%
2005	38.653	14.317	37,04	6.140	15,88	3.294	8,52	14.902	38,55
2006	60.501	22.284	36,83	16.195	26,77	1.232	2,04	20.790	34,36
2007	100.858	37.334	37,02	21.867	21,68	9.769	9,69	31.888	31,62
2008	92.967	47.957	51,58	16.053	17,27	7.043	7,58	21.914	23,57
2009	92.606	61.527	66,44	16.631	17,96	2.090	2,26	12.358	13,34

Execuție, din care:									
Anul	Total	Chelt personal		Bunuri si servicii		Active nefinanciare		Alte cheltuieli	
			%		%		%		%
2005	23.754	9.866	41,53	5.494	23,13	2.035	8,57	6.359	26,77
2006	42.571	23.830	55,98	10.113	23,76	821	1,93	7.807	18,34
2007	61.533	33.374	54,24	11.281	18,33	3.682	5,98	13.196	21,45
2008	85.042	49.673	58,41	14.327	16,85	2.459	2,89	18.583	21,85
2009	0	0							

Bugetul Înaltei Curți de Casație și Justiție

Anul	Buget inițial	Buget rectificativ	Execuție		
1	2	3	4	5=4/2	6=4/3
2005	32.152	31.288	31.265	97,24	99,93
2006	45.000	40.359	40.210	89,36	99,63
2007	54.100	67.067	66.654	123,21	99,38
2008	65.246	78.258	77.352	118,55	98,84
2009	85.356	76.746	43.574	51,05	56,78

Din punct de vedere al **analizei pe capitole de cheltuieli**, au rezultat următoarele date:

Buget inițial, din care :

Total	Cheltuieli personal		Bunuri si servicii		Active nefinanciare		Alte cheltuieli	
		%		%		%		%
32.152	28.122	87,47	3.030	9,42	1.000	3,11	0	0,00
45.000	39.236	87,19	3.944	8,76	1.800	4,00	20	0,04
54.100	45.839	84,73	4.952	9,15	3.300	6,10	9	0,02
65.246	56.318	86,32	4.859	7,45	2.800	4,29	1.269	1,94
85.356	76.449	89,56	5.930	6,95	1.600	1,87	1.377	1,61

Execuție, din care :

Total	Cheltuieli personal		Bunuri si servicii		Active nefinanciare		Alte cheltuieli	
		%		%		%		%
31.265	27.589	88,24	3.009	9,62	650	2,08	17	0,05
40.210	35.373	87,97	3.873	9,63	956	2,38	8	0,02
66.654	60.371	90,57	4.426	6,64	1.839	2,76	18	0,03
77.352	71.307	92,19	5.202	6,73	276	0,36	567	0,73
43.574	39.540	90,74	3.204	7,35	0	0,00	830	1,90

Din analiza datelor transmise de acești ordonatori de credit se constată că, din punct de vedere al Ministerului Public, execuția bugetară urmărește nivelurile aprobate prin rectificările bugetare iar comparația rectificărilor cu bugetele inițial aprobate relevă uneori chiar depășiri consistente.

Nu aceeași situație se regăsește și la Consiliul Superior al Magistraturii, unde execuția înregistrează procente semnificative de nerealizare, atât cât față de bugetele inițiale cât și față de bugetele rectificate.

Din punct de vedere al nerealizărilor pe capitolul „Active nefinanciare”, atât la Înalta Curte de Casație și Justiție, cât și la Consiliul Superior al Magistraturii, deși pe total execuție cifrele se apropie, se constată scăderi semnificative în legătură cu sumele cheltuite pentru activitatea de investiții.

CAPITOLUL III ANALIZA BUGETULUI TOTAL ALOCAT INSTANTELOR

PROIECȚIA BUGETARĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTITIE LA CARE AU FOST INCORPORATE CURȚILE DE APEL

Organizarea sistemului judiciar din România este reglementată prin Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit acestei legi, justiția se înfăptuiește prin Înalta Curte de Casație și Justiție, curți de apel, tribunale și judecătoria.

Prin actul normativ menționat au fost înființate 15 curți de apel, 42 de tribunale și 188 de judecătoria. Referitor la numărul tribunalelor, menționăm că din totalul celor 42 de tribunale înființate prin lege, un tribunal, respectiv Tribunalul Ilfov, nu funcționează. Cu privire la numărul judecătoriilor, facem următoarele mențiuni:

- În anul 2005, din totalul celor 188 de judecătoria înființate prin lege, 10 judecătoria nu funcționau. Prin urmare, numărul judecătoriilor care funcționau efectiv în anul 2005 era 177 de judecătoria;
- În anul 2006, prin punerea în funcțiune a Judecătoriei Cornetu, numărul judecătoriilor funcționale a ajuns la 178 de judecătoria;
- În anul 2007, numărul judecătoriilor care funcționau efectiv era egal cu cel din anul 2006, respectiv de 178 judecătoria;
- În anul 2008, prin punerea în funcțiune a Judecătoriei Jibou, numărul judecătoriilor care funcționau efectiv era de 179 de judecătoria;
- În anul 2009, numărul judecătoriilor care funcționează efectiv este 179 de judecătoria.

În concluzie, excluzând Înalta Curtea de Casație și Justiției, precum și instanțele militare, în prezent sunt 235 instanțe judecătorești.

Din punct de vedere al gradului de ocupare al posturilor din instanțe, situația se prezintă astfel:

Numărul judecătorilor (schema/schema ocupată, posturi vacante)

Anul de referință	Nr. instanțe	Nr. parchete	Judecători		
			schema	ocupate	vacante
2005	233	18	4315	3671	644
2006	234	18	4330	3905	425
2007	234	18	4337	3844	493
2008	235	18	4373	4061	312
01 iulie 2009	235	18	4166 (posturi finanțate în anul 2009)	3892	274 (posturi finanțate în anul 2009)

Numărul personalului auxiliar de specialitate în instanțe (schema/schema ocupata, posturi vacante, cheltuieli personal aferente)

Anul de referință	Judecători		
	schema	ocupate	vacante
2005	7166	6419	747
2006	7674	6782	892
2007	7750	7103	647
2008	7793	7432	361
01 iulie 2009	7523	7147 (posturi finanțate în anul 2009)	376 (posturi finanțate în anul 2009)

Încărcătura medie a cauzelor la nivel național, raportat la schema existentă

Anul de referință	Curte de apel	Tribunal	Judecătorie
2005	752	548	581
2006	558	681	625
2007	520	670	535
2008	569	705	567

Instanța C.A.	2006				2007				2008			
	Judecători	Cauze/ judecător	Sche- ma	Cauze/ schemă	Judecători	Cauze/ judecători	Sche- ma	Cauze/ schemă	Judecători	Cauze/ judecători	Sche- ma	Cauze/ schemă
Alba Iulia	33	721	38	626	35	557	38	513	34	584	38	522
Pitești	38	446	40	423	40	379	40	379	38	386	40	367
Bacău	31	493	32	477	31	442	32	428	31	398	32	385
Oradea	27	490	30	441	28	532	30	496	30	548	30	548
Suceava	35	608	38	560	35	439	38	404	38	478	38	478
Brașov	35	406	35	406	36	400	37	389	36	438	36	438
București	153	679	175	594	159	603	178	538	163	618	178	566
Cluj	47	507	52	458	51	464	52	455	49	524	52	494
Constanta	27	701	30	631	28	78	30	730	29	682	30	659
Craiova	74	745	78	706	77	783	78	773	77	917	78	905
Galați	34	545	37	500	36	513	37	499	35	605	37	573
Iași	36	605	39	558	38	487	39	475	39	484	39	484
Țirgu Mureș	23	678	24	650	23	566	24	542	23	596	24	571
Ploiești	48	565	51	532	52	413	52	413	51	514	52	504
Timișoara	48	576	49	564	45	578	49	531	47	730	49	700
TOTAL	689	605	748	558	714	549	754	520	720	595	753	569

Plecând de la dispozițiile Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, care la art. 136 prevede preluarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a atribuțiilor Ministerului Justiției referitoare la gestionarea bugetului curților de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate și al judecătoriilor, ne-am propus în analiză să evidențiem care ar fi fost evoluția alocărilor și cheltuielilor bugetare dacă art. 136 ar fi produs efecte în perioada analizată.

Bugetul Înaltei Curți de Casație și Justiție + Curțile de Apel

mii lei

Anul	Buget initial	Buget rectificativ	Execuție		
1	2	3	4	5=4/2	6=4/3
2005	32.152	31.288	31.265	97,24	99,93
2006	986.143	981.502	973.075	98,67	99,14
2007	853.516	1.170.531	1.074.191	125,85	91,77
2008	912.379	1.442.221	1.399.986	153,44	97,07
2009	1.097.872	1.117.945	860.875	78,41	77,01

Din punct de vedere al **analizei pe capitole de cheltuieli**, ar rezulta următoarele date:

Buget inițial, din care:									
Anul	Total	Chelt personal		Bunuri si servicii		Active		Alte cheltuieli	
			%		%		%		%
2005	32.152	28.122	87,47	3.030	9,42	1.000	3,11	0	0,00
2006	986.14	804.124	81,54	73.992	7,50	107.490	10,90	537	0,05
2007	853.51	698.525	81,84	109.095	12,78	38.011	4,45	7.885	0,92
2008	912.41	771.098	84,51	95.744	10,49	38.609	4,23	6.961	0,76
2009	1.097.8	959.167	87,37	98.795	9,00	16.937	1,54	22.973	2,09

Execuție, din								
Anul	Total	Chelt personal		Bunuri si servicii		Active nefinanciare		Alte cheltuieli
			%		%		%	%
2005	31.265	27.589	88,24	3.009	9,62	650	2,08	170,05
2006	973.075	796.250	81,83	72.308	7,43	104.213	10,71	304 0,03
2007	1.074.191	946.182	88,08	108.743	10,12	18.143	1,69	1.123 0,10
2008	1.399.986	1.258.332	89,88	129.944	9,28	10.304	0,74	1.406 0,10
2009	860.875	739.852	85,94	98.326	11,42	9.510	1,10	13.187 1,53

* În anul 2005 nu sunt Curțile de Apel teritoriale

Din analiza studiului comparativ publicat de Comisia Europeană în 2008 se constată că România se situa pe poziția 27 din 38, Bulgaria pe locul 12 iar Franța locul 31 în ce privește procentul din PIB alocat instanțelor judecătorești.

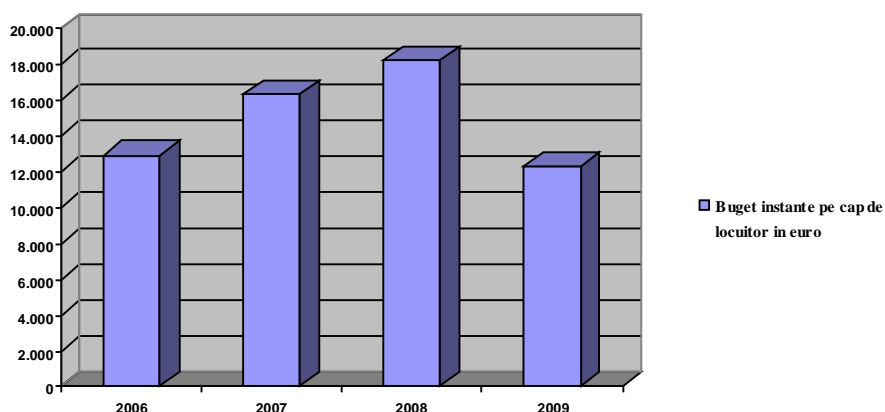
Analizând evoluția acestui procent din PIB și pentru perioada 2006 - 2009, avându-se în vedere informațiile comunicate de către Institutul Național de Statistică pentru anii de referință 2006 2009, respectiv:

Anul de referință	Populația României	Cursul EURO mediu anual	PIB - lei -	Salariul mediu brut anual -lei -
2006	21610213	3,5245	344.650.600.000	13752
2007	21565119	3,3373	416.006.800.000	16752
2008	21528627	3,6827	503.958.700.000	21132
2009	21498616	4,227	497.300.000.000	22200

S-a constatat că alocarea bugetară în Euro pentru instanțe și ponderea acesteia în PIB, pentru perioada 2006 - 2009 este următoarea:

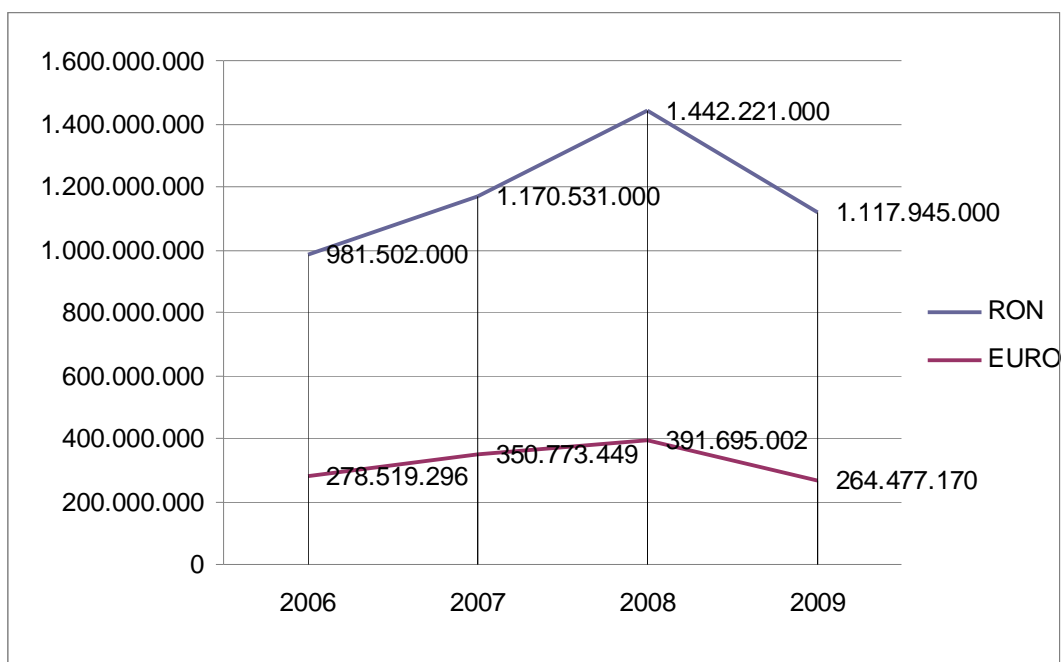
	Instanțe - mii lei	ICCJ mii lei	Total mii lei	Total EURO	Pondere PIB
2006	941.143	40.359	981.502	278.519.296	0,28478
2007	1.103.464	67.067	1.170.531	350.773.449	0,28137
2008	1.363.963	78.258	1.442.221	391.695.002	0,28617
2009	1.041.199	76.746	1.117.945	264.477.170	0,22480

În ce privește bugetul public alocat instanțelor pe cap de locuitor, clasament în care la nivelul anului 2006 România se afla pe locul 31 din 38 de țări în studiul comparativ al CEPEJ, evoluția este următoarea:



După cum se observă, investiția statului în justiție/cap de locuitor în 2009 a coborât, după doi ani de creștere, sub valoarea din 2006.

Dinamica bugetului alocat tuturor instanțelor

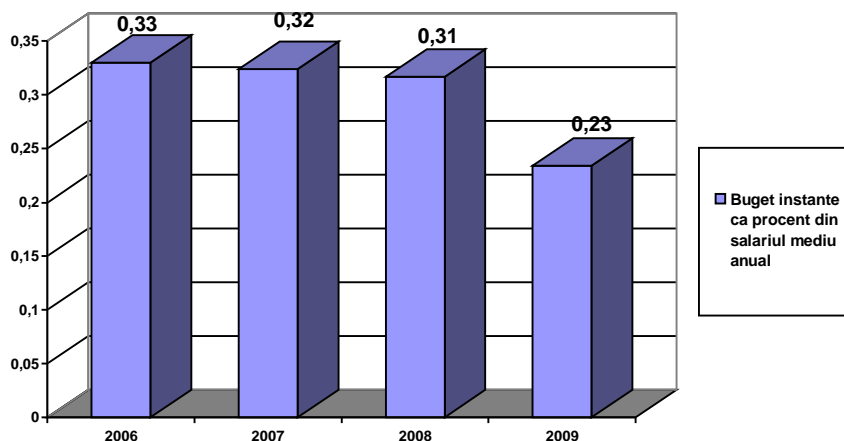


Nivelul alocării bugetare pe cap de locuitor ca procent din salariul mediu brut anual, respectiv:

	Instanțe	ICCJ	Total	Salariul mediu brut anual în euro	Buget pe cap de locuitor ca procent din salariul mediu anual
2006	941.143	40.359	981.502	13752	0,330
2007	1.103.464	67.067	1.170.531	16752	0,324
2008	1.363.963	78.258	1.442.221	21132	0,317
2009	1.041.199	76.746	1.117.945	22200	0,234

Studiind datele de mai sus se poate constata că, deși salariul mediu brut anual în România a cunoscut creșteri importante în perioada 2006-2009, bugetul alocat justiției nu a urmărit această evoluție, creșterea proporțională anuală fiind mai mică, acest lucru reflectându-se și în ponderea acestuia în PIB.

Bugetul alocat instanțelor ca procent din salariul mediu anual



În anul bugetar 2009 toți indicatorii financiari din justiție s-au prăbușit. La sfârșitul semestrului bugetar 1 situația instanțelor și parchetelor a atins un prag critic, acestea aflându-se, în urma epuizării fondurilor pentru funcționare, în imposibilitate de continuare a activității la parametrii firești.

Evoluția negativă a bugetului justiției în 2009 față de 2008

	Buget curți de apel	Buget ICCJ	Buget parchete	Buget instanțe/cap de locuitor	Buget instanțe/procent din PIB	Buget parchete/cap de locuitor	Buget Parchete/procent PIB
2008	370.440.793	21.254.209	172.344.921	18.194	0,286	8.00	0.125
2009	246.321.031	18.156.139	133.106.221	12.302	0.224	6.19	0.113
	-33,51%	-14,58%	-22,77%	-32,39%	-21,68%	-22,63%	-9,60%

* Bugetele sunt calculate în euro

Subfinanțarea, înțelesă ca diferența dintre sumele bugetare solicitate în cadrul procesului de fundamentare a cheltuielilor și avizate conform de către CSM ca reprezentând sumele necesare funcționării justiției, respectiv bugetul efectiv acordat urmare a rectificărilor bugetare intervenite și executat a atins valorile record de -56,81 % în privința cheltuielilor de funcționare a parchetelor, respectiv -52,55% în privința cheltuielilor de personal cuprinse în același buget.

Pentru prima oară în cei 4 ani de referință bugetul ICCJ, pentru care legislația prevede cele mai puternice garanții în ce privește formarea și adoptarea sa, cunoaște un deficit al sumelor bugetare primite față de cele solicitate.

Sub finanțarea cheltuielilor de personal s-a realizat prin necuprinderea în bugete a drepturilor salariale complete, calculate potrivit prevederilor legale în vigoare și înscrierilor în cartelele de muncă.

	Cheltuieli personal			Cheltuieli functionare		
	Buget solicitat	Buget rectificativ	Indice subfinanțare	Buget solicitat	Buget rectificativ	Indice subfinanțare
Buget curți de apel	1.109.704	869.699	-22,63%	238.984	127.308	-47,73%
Buget ICCJ	135.800	69.529	-48,81%	5.810	4.837	-16,75%
Buget parchete	1.185.720	562.640	-52,55%	1.094.105	472.565	-56,81 %

CAPITOLUL IV

REGIMUL JURIDIC AL TAXELOR PERCEPUTE ÎN CADRUL SISTEMULUI JUSTIȚIEI

În sistemul justiției sunt percepute următoarele categorii de taxe și tarife:

Timbrul Judiciar

Timbrul judiciar, reglementat de Ordonanța de urgență nr.32/1995, se aplică acțiunilor, cererilor, actelor și serviciilor de competența tuturor instanțelor judecătorești, Ministerului Justiției, Parchetului General de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Timbrul judiciar nu se aplică în cazurile în care nu se percepe taxa de timbru. Timbrul judiciar se imprimă la cererea și sub controlul Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești.

Până la apariția Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice sumele încasate din vânzarea timbrului judiciar se constituiau și se utilizau ca venituri extrabugetare, la dispoziția Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești, în completarea alocațiilor de la bugetul de stat. Astfel, veniturile încasate din vânzarea timbrului judiciar se utilizau pentru buna funcționare a judecătoriilor, tribunalelor, curților de apel, Înaltei Curți de Casație și Justiție, parchetelor de pe lângă aceste instanțe, laboratoarelor de expertiză criminalistică, pentru administrarea justiției prin organul de specialitate al administrației publice centrale, pentru realizarea de noi emisiuni ale timbrului judiciar, pentru achiziționarea de publicații și lucrări de specialitate din țară și din străinătate, de sisteme moderne de informatizare și aparatură specifică, pentru acordarea, de stimulente magistraților, asimilațiilor acestora și celorlalte categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, parchetelor, laboratoarelor de expertiză criminalistică și Ministerului Justiției, pentru organizarea unor acțiuni cu caracter profesional sau social.

După intrarea în vigoare a Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, potrivit art. 10, alin. 2 „Toate veniturile reținute și utilizate în sistem extrabugetar, sub diverse forme și denumiri, se introduc în bugetul de stat, urmând regulile și principiile acestui buget”.

Cheltuielile judiciare avansate de stat din bugetele aprobate Ministerului Justiției și Ministerului Public pentru desfășurarea proceselor penale, care sunt suportate de părți sau de alți participanți la proces, precum și amenzile judiciare.

Potrivit art.189 din Codul de procedură penală, „cheltuielile necesare pentru efectuarea actelor de procedură, administrarea probelor, conservarea mijloacelor materiale de probă, retribuirea apărătorilor, precum și orice alte cheltuieli ocazionate de desfășurarea procesului penal se acoperă din sumele avansate de stat sau plătite de părți.

Cheltuielile judiciare prevăzute în alin. 1, avansate de stat, sunt cuprinse distinct, după

caz, în bugetul de venituri și cheltuieli al Ministerului Justiției, Ministerului Public și Ministerului Administrației și Internelor.”

În ceea ce privește destinația sumelor recuperate din cheltuielile avansate de stat și din amenzile judiciare (art. 25 și art. 25¹ din Legea nr.146/1997), 25% constituie venituri la bugetul de stat și se cuprind distinct în bugetul de venituri și cheltuieli al Ministerului Justiției, iar 75% se constituie un fond cu destinație specială pentru stimularea personalului din sistemul justiției.

Menționăm că sumele provenind din încasarea acestor venituri, s-au constituit în venituri la bugetul de stat și au fost gestionate de Ministerul Finanțelor Publice, fiind cuprinse în bugetul Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești la partea de venituri doar scriptic. În procesul de încasare și gestionare a acestor venituri, Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești nu a avut nici un rol. Începând cu anul 2007, la sfârșitul fiecărui trimestru Ministerul Finanțelor Publice comunica situația veniturilor încasate la bugetul de stat din aceste surse.

Sumele provenind din impozitele încasate din onorariile avocaților, ale notarilor publici și ale executorilor judecătorești

Potrivit art. 26 din Legea nr.146/1997, **75%** din sumele provenite din impozitele încasate din onorariile avocaților, ale notarilor publici și ale executorilor judecătorești, se constituie **venituri la bugetul de stat** și se cuprind distinct în bugetele de venituri și cheltuieli ale Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești, ale Consiliului Superior al Magistraturii, ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, suma globală astfel obținută, fiind repartizată astfel:

- 70% pentru bugetul Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești, din care:
 - 50% va fi folosită pentru finanțarea sistemului de ajutor public judiciar și a sistemului de asistență juridică,
 - 20% va avea ca destinație cheltuieli de investiții și cheltuieli curente;
- 10% pentru bugetul CSM, pentru asigurarea pregătirii profesionale a judecătorilor, procurorilor, personalului auxiliar din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, precum și a personalului din aparatul propriu al Consiliului Superior al Magistraturii, prin Institutul Național al Magistraturii și, respectiv, Școala Națională de Grefieri, precum și pentru cheltuieli de investiții și cheltuieli curente;
- 10% pentru bugetul Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- 10% pentru bugetul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație

Menționăm că sumele provenind din încasarea acestor venituri, s-au constituit în venituri la bugetul de stat și au fost gestionate de Ministerul Finanțelor Publice, fiind cuprinse în bugetul Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești la partea de venituri doar scriptic. În procesul de încasare și gestionare a acestor venituri, Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești nu a avut nici un rol. Începând cu anul 2007, la sfârșitul fiecărui trimestru Ministerul Finanțelor Publice comunica situația veniturilor încasate la bugetul de stat din aceste surse. Restul de 25% din sumele provenind din impozitele încasate din onorariile avocaților, ale notarilor publici și ale executorilor judecătorești se constituie venituri la bugetele locale.

Taxele judiciare de timbru

Potrivit Legii nr. 147/1996 privind taxele judiciare de timbru, acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești, precum și cererile adresate Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sunt supuse taxelor judiciare de timbru. Ele se taxează în mod diferențiat, după cum obiectul acestora este sau nu evaluabil în bani.

Sumele colectate au avut ca destinație, în timp, fie bugetele locale (în funcție de domiciliul debitorului taxei, adică al reclamantului de regulă), fie bugetul de stat, fie bugetul M.J.L.C., un scurt istoric al acestor schimbări fiind regăsit în tabelul de mai jos.

Data	Destinația taxelor judiciare de timbru	Actul normativ
1997	Bugetul statului	Legea nr.146/1997 privind taxele judiciare de timbru - art.25
1 ianuarie 2004	Bugetele locale	Codul fiscal (L 571/2003) - art. 295 alin.(11) lit.b)
25 mai 2008	Bugetul statului <i>"se cuprind distinct În bugetul de venituri și cheltuieli al Ministerului Justiției și vor fi folosite pentru finanțarea sistemului de ajutor public judiciar. "</i>	OUG nr.511/2008 privind ajutorul public judiciar în materia civilă - art.51 și art.53
23 iunie 2008	Bugetul statului: cuprinse distinct în bugetele de venituri și cheltuieli ale MI, CSM, ÎCCI, PÎCCI, astfel: a) cotă de 70% MJLC: - 50% pentru finanțarea sistemului de ajutor public judiciar și a sistemului asistență juridică, - 20% va avea ca destinație cheltuieli de investiții și cheltuieli curente; - 30 % destinație neprecizată b) o cotă de 10% - CSM c) o cotă de 10% - ICCJ d) o cotă de 10% - PICCJ	OUG nr.75/2008 privind stabilirea de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției (M. Of. m. 462 din 20 iunie 2008) - art. VI
8 aprilie 2009	Bugetele locale: - au trecut la bugetele locale nu numai taxele judiciare de timbru, dar și 25% din sumele provenite din impozitele pe onorariile avocaților, ale notarilor publici și ale executorilor judecătorești	Legea nr.76/2009 pentru aprobarea OUG nr.75/2008 privind stabilirea de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției – art. unic punctul 4 (modifică art.26 din L146/1997 - a se vedea alin. 4)
	Taxe judiciare percepute pentru activitatea judecătorului delegat la registrul comerțului	Legea nr.146/1997 privind taxele judiciare de timbru

Situația veniturilor încasate în sistem din taxe și alte asemenea

Nr. crt	Denumirea indicatorilor	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2009
1	Taxe de timbru pentru activitatea notarială , taxe judiciare de timbru și alte taxe de timbru	88.802	511.384	165.216	160.793	98.157
2	Venituri din expertiza tehnică judiciară și extrajudiciară	1.916	2.295	3.016	3.676	2.939
3	Venituri din timbru judiciar	3.583	3.707	956	1.129	1.246
4	Amenzi judiciare	2.394	2.340	6.109	8.769	6.155
5	TOTAL 1	96.695	519.726	175.297	174.367	108.497
6	Venituri din recuperarea cheltuielilor judiciare avansate de stat	6.525	7.853	9.831	12.875	9.299
7	TOTAL 2	103.220	527.579	185.128	187.242	117.796

Gradul de acoperire a Bugetelor din venituri proprii

Anul	Buget total Justitie - inițial	Buget total Justitie - rectific.	Buget initial Inalta Curte simulare	Buget rectific. Inalta Curte simulare	TOTAL venituri proprii	%	%	%	%
1	2	3	4	5	6	7=6/2	8=6/3	9=6/4	10=6/5
2005	1.288.285	1.631.825	32.152	31.288	96.695	7,51	5,93	300,74	309,05
2006	1.794.950	2.038.973	986.143	981.502	519.726	28,95	25,49	52,70	52,95
2007	1.618.016	2.590.546	853.516	1.170.531	175.297	10,83	6,77	20,54	14,98
2008	2.124.336	2.989.274	912.379	1.442.221	174.367	8,21	5,83	19,11	12,09
2009	2.592.014	2.551.170	1.097.872	1.117.945	108.497	4,19	4,25	9,88	9,71

* In anul 2005 nu sunt Curțile de Apel teritoriale

CAPITOLUL V INVESTIȚII

Conform dispozițiilor art.38 din Legea 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, cheltuielile pentru investițiile publice și alte cheltuieli de investiții finanțate din fonduri publice se cuprind în proiectele de buget, în baza programelor de investiții publice, care se prezintă ca anexă la bugetul fiecărui ordonator principal de credite.

Luând în considerare prevederile art. 41 alin.(1), (2) și (3) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor Publice:

- este împuternicit să stabilească conținutul, forma și informațiile referitoare la programele de investiții necesare în procesul de elaborare a bugetului;
- stabilește prin norme metodologice criteriile de evaluare ȘI selecție a obiectivelor de investiții publice;
- va analiza programul de investiții din punct de vedere al încadrării în limitele de cheltuieli stabilite, al respectării criteriilor de selecție și prioritizare și a eșalonării creditelor bugetare în funcție de durata de execuție a obiectivelor.

Potrivit dispozițiilor art. 41 alin.(2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor Publice a emis Ordinul nr. 980/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind criteriile de evaluare și selecție a obiectivelor de investiții publice.

Totodată, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial, s-a procedat la elaborarea "Procedurii privind selecția și prioritizarea proiectelor de investiții/lucrărilor de intervenție asimilate investițiilor".

În acest sens, repartizarea resurselor financiare aferente cheltuielilor de investitii prin bugetul ministerului pentru autoritățile si institutiile finantate din acest buget, se face în conformitate cu prevederile:

- Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 980/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind criteriile de evaluare și selecție a obiectivelor de investiții publice;

Criterii generale prevăzute în Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 980/2005.

- Investiții cuprinse în programe și proiecte cofinanțate din fonduri externe rambursabile sau nerambursabile;
- Investiții cuprinse punctual în Programul de guvernare;
- Investiții în curs de execuție, realizate în proporție de peste 75%;
- Investiții ce se finalizează în anul pentru care se elaborează bugetul;

Criterii specifice:

- Investiții cu finanțare continuă în ultimii 5 ani;
- Starea tehnica a construcțiilor din punct de vedere al asigurării rezistenței și stabilității raportată la legislația în domeniu (obligația de punere în siguranța a clădirilor);
- Asigurarea spațiilor necesare Impuse de funcționarea specifica instanțelor judecătorești;
- Asigurarea unei funcționalități corecte specifică instanțelor judecătorești (fluxuri de circulație, accese etc.);

- Gradul de asigurare al dotărilor tehnice pentru crearea confortului necesar instanțelor (încălzire, ventilație, clima, supraveghere etc.)
 - Populația deservită;
 - Numărul de cazuri raportat la instanța (cazuri/judecător, gradul de procesualitate al zonei);
 - Impactul asupra bugetului anual al ministerului;
 - Gradul de maturitate al documentației.
- Proceduri privind selecția și prioritizarea proiectelor de investiții/lucrărilor de intervenție asimilate investițiilor;
- Legii anuale a aprobării bugetului de stat, care prevede ȘI autorizează veniturile ȘI cheltuielile pe destinații și pe ordonatorii principali de credite.
- Astfel, luând în considerare temeiul legal menționat, se procedează la **fundamentarea bugetului aferent cheltuielilor de capital (activelor nefinanciare)**, după cum urmează:

- Transmiterea către ordonatorii secundari de credite a Notelor de fundamentare (Fișe de proiect), atât pentru obiectivele noi cât și pentru cele aflate în derulare, însoțite de Instrucțiunile de completare a acestora;
- După întocmirea și semnarea Notelor de fundamentare, ordonatorii terțiari de credite le transmit ordonatorului secundar de credite. Acesta le analizează, solicită ordonatorului terțiar de credite eventuale modificări, le centralizează cu Notele de fundamentare aferente aparatului propriu al curții de apel, le avizează/aprobă, potrivit legii și le transmite ordonatorului principal de credite, spre analiză;
- După primirea Notelor de fundamentare la minister, acestea sunt analizate și verificate de dispecerii de zonă (fiecare pentru zona lui de competență), care, după caz, solicită efectuarea de completări/modificări ordonatorilor secundari/terțiari;
- Centralizarea Notelor de fundamentare primite de la ordonatorii secundari de credite în scopul actualizării Planului multianual al investițiilor din sistemul justiției (cu proiecție pe patru ani), care reprezintă o listă de obiective de investiții noi și în continuare, precum și lucrări de intervenție asimilate investițiilor, pe care ministerul dorește să le realizeze într-un orizont de timp de cel puțin patru ani. Planul multianual de investiții se actualizează anual, analizându-se stadiul proiectelor de investiții/lucrări de intervenții incluse, oportunitatea și necesitatea continuării finanțării acestora, precum și posibilitatea includerii de noi proiecte de investiții/lucrări de intervenții apărute pe parcurs, cu respectarea legislației din domeniu;
- Evaluarea și selecția obiectivelor de investiții/lucrărilor de investiții publice în conformitate cu criteriile prevăzute în O.M.F.P. nr. 980/2005;
- Potrivit prevederilor Scrisorii-cadru privind metodologia de elaborare a proiectului de buget anual, a limitelor de cheltuieli stabilite pe ordonatorii principali de credite, precum și a prioritizării obiectivelor de investiții/lucrări de intervenție, conform O.M.F.P. nr. 980/2005, sunt stabilite obiectivele/lucrările care urmează a fi finanțate anul următor;
- Întocmirea și transmiterea la Ministerul Finanțelor Publice a Proiectului de buget însoțit de Programul de investiții publice pe grupe și surse de finanțare, corelat cu prevederile Titlului - "Active nefinanciare" și având ca bază Planul multianual al investițiilor din sistemul justiției actualizat;
- Propunerea finală a Proiectului de buget, Titlul "*Active ne financiare*", urmare a negocierii cu Ministerul Finanțelor Publice privind limitele de cheltuieli, aprobată de ordonatorul principal de credite, se retransmite Ministerului Finanțelor Publice pentru

centralizare și prezentare spre legiferare în Parlamentul României;

- După aprobarea bugetului, sunt întocmite și aprobate la nivelul ministerului Filele de buget pentru fiecare ordonator secundar de credite, precum și Listele de cheltuieli de investiții (detaliat la nivel de obiectiv/lucrării alte cheltuieli de investiții cu prevederile bugetare corespunzătoare);
- Transmiterea Filelor de buget și a Listelor de cheltuieli de investiții ordonatorilor secundari de credite - curți de apel, care, la rândurile, le înaintează ordonatorilor terțiari - tribunale.

1.

CAPITOLUL VI ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

În timpul ședințelor Comisiei comune speciale s-au evidențiat o serie de întrebări din partea structurilor asociative, pentru care Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești a transmis următoarele răspunsuri:

1. Au fost prevăzute, în bugetele instanțelor judecătorești, drepturile salariale ale magistraților și personalului auxiliar astfel cum sunt ele stabilite de dispozițiile legale în vigoare?

Prin proiectele de buget înaintate de Ministerul Justiției și Libertățile Cetățenești către Ministerul Finanțelor Publice au fost solicitate la Titlul I "*Cheltuieli de personal*", fondurile necesare pentru acordarea tuturor drepturilor salariale ale magistraților și personalului auxiliar de specialitate, astfel cum au fost stabilite de dispozițiile legale în vigoare la data depunerii proiectelor. La fundamentarea necesarului de fonduri s-a ținut cont de numărul de posturi aprobate de actele normative în vigoare.

Prin **nota de fundamentare privind propunerea de buget pe anul 2008 nr.32330/21.05.2007**, la Titlul I "*Cheltuieli de personal*" au fost solicitate pe de o parte, fondurile necesare pentru acoperirea fondului de salarii, ținând cont de cele 7 categorii de personal, cu drepturile salariale aferente fiecărei categorii, stabilite de dispozițiile legale, iar pe de altă parte s-au avut în vedere prevederile Legii nr. 45/2007 pentru aprobarea O.U.G. nr. 24/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și a altor categorii de personal din sistemul justiției prin care s-au acordat judecătorilor sporul de vechime începând cu data de 12.03.2007, precum și prima de concediu.

Prin **nota de fundamentare privind propunerea de buget pe anul 2009 nr.95458/3/10.09.2008**), la Titlul I "*Cheltuieli de personal*" au fost solicitate pe de o parte, fondurile necesare pentru acoperirea fondului de salarii, ținând cont de cele 7 categorii de personal, cu drepturile salariale aferente fiecărei categorii, stabilite de dispozițiile legale, iar pe de altă parte fondurile necesare pentru acordarea drepturilor salariale stabilite prin hotărâri judecătorești, respectiv suma de 670.000 mii lei. Prin Hotărârea nr. 1176/05.11.2008, plenul Consiliului Superior al Magistraturii a avizat conform proiectul de buget pe anul 2009 al Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești.

Deși prin nota de fundamentare nr. 95458/10.09.2008, Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești a solicitat fondurile necesare acordării drepturilor salariale stabilite prin hotărâri judecătorești, prin Legea bugetului de stat nr.18/2009, în bugetul Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești, la Titlul I "*Cheltuieli de personal*" au fost alocate doar fondurile necesare pentru plata drepturilor salariale stabilite de dispozițiile legale în vigoare, precum și suplimentar suma de 65.000 mii lei. Ministerul a alocat aceste fonduri pentru plata sporului de 50% de suprasolicitare neuropsihică, pentru perioada martie - mai 2009.

2. Ce tipuri de cheltuieli au fost luate în considerare la elaborarea bugetului MJLC, în special cele care privesc evoluția costurilor cuprinse articolul bugetar 20.28 "Ajutor public judiciar" și 20.01.09 "Materiale și prestări servicii cu caracter funcțional"?

a) La alineatul 20.01.09 "Materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional" au fost luate în considerare următoarele tipuri de cheltuieli:

- servicii poștale de corespondență;
- costul timbrelelor poștale și expedițiilor poștale de valori, formulare și taxe poștale, taxe închiriere căsuțe poștale;
- hârtie și cartoane pentru scris și copiat (hârtie pentru scris și copiatoare); hârtie și cartoane acoperite (parafinate, cerate, impregnate, cretate, colorate); formulare imprimate (formulare administrative) ;
- preparate chimice pentru utilizări fotografice (toner) ;
- registre tipizate pentru activitatea judiciară;
- cheltuieli de întreținere și servicii la instalațiile de telecomunicații (rețele, repartitoare și echipamente) ;
- cheltuieli pentru întreținerea bunurilor destinate activității cu caracter administrativ gospodăresc (mașini de scris, mașini de calculat, etc.);
- cheltuieli pentru baterii lanterne, încărcare acumulatori pentru telefoane mobile; cheltuieli de filmare, procurări filme, casete audio și video;

Nr. crt.	Denumire indicator	Execuție 2007	Execuție 2008	Propunere MJL proiect buget 2009
1.	20. 01. 09 "Materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional"	39.682	48.487	87.729

Analizând evoluția cheltuielilor pentru alineatul bugetar 20.01.09 "Materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional ", se observă că în proiectul de buget pe anul 2009 propus de Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești s-a avut în vedere o creștere a cheltuielilor cu 80,9% față de cheltuielile aferente exercițiului financiar 2008, ținând cont de următoarele aspecte:

- eventualele majorării ale tarifului perceput de C.N. Poșta Română pentru serviciul de distribuire a actelor de procedură;
- creșterea numărului de dosare pe rol din cadrul instanțelor judecătorești;
- indicele de inflație preconizat de Institutul Național de Statistică etc.

b) Articolul 20.28 "Ajutor public judiciar" a fost introdus în clasificarea bugetară prin O.U.G. nr. 18/2008 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2008. De la acest articol se plătesc atât onorariile privind asistența judiciară acordată din oficiu în materie penală potrivit legislației în vigoare, cât ajutorul public în materie civilă, conform O.U.G. nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă.

Menționăm că, până la apariția O.U.G. nr. 51/2008 prin care instanțele judecătorești urmau să achite contravaloarea ajutorului public în materie civilă, se efectuau plăți numai pentru asistența judiciară din oficiu în materie penală, de la alineatul bugetar 20.30.30 "Alte cheltuieli cu bunuri și servicii"

**Evoluția cheltuielilor pentru articolul bugetar 20.30.30
„Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”**

Nr. crt.	Denumire indicator	Execuție 2007	Execuție 2008	Prop. MJLC buget 2009
1.	20.30.30 "Alte chelt. cu bunuri și servicii"	19.913	16.052	51.889

Analizând evoluția cheltuielilor pentru alineatul bugetar 20.30.30 "Alte cheltuieli cu bunuri și servicii", se observă că în proiectul de buget pe anul 2009, propus de Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, s-a avut în vedere o creștere a cheltuielilor cu 223% față de cheltuielile aferente exercițiului financiar 2008, ținând cont de următoarele aspecte:

- apariția O.U.G. nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă;
- diferențe semnificative între numărul de dosare în cauze civile și cele penale;
- propunerile ordonatorilor secundari de credite.

3. A fost luat în considerare impactul creșterii cheltuielilor bugetare prin protocoalele succesive privind onorariilor avocaților pentru servicii de asistență judiciară la fundamentarea bugetului? Este evidențiat acesta în nota de fundamentare care a stat la baza elaborării proiectului de buget?

Așa cum am prezentat la pct. 2 litera b), în proiectul de buget pe anul 2009 elaborat de Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, s-a în vedere impactul creșterii acestui tip de cheltuieli, așa cum s-a evidențiat și în nota de fundamentare nr. 95458/3/1 0.09.2009 privind proiectul de buget pe anul 2009.

De asemenea, potrivit solicitărilor transmise de ordonatorii secundari de credite pentru rectificarea bugetară pe anul 2009, estimarea necesarului cheltuielilor pentru ajutorul public judiciar până la încheierea exercițiului financiar anului 2009, se ridică la suma totală de 29.386 mii lei, propunerea ministerului privind proiectul de buget pe anul 2009, fiind în sumă de 51.889 mii lei.

Creditele bugetare în cuantum de 29.386 mii lei au fost repartizate de Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești în bugetele ordonatorilor secundari de credite.

4. Care a fost modul de distribuire a resurselor financiare prin bugetul Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești către autoritățile și instituțiile finanțate din acest buget, defalcate pe structuri de cheltuieli, respectiv capitole și articole bugetare, structuri de personal?

Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, în calitate de ordonator principal de credite întocmește bugetele pentru aparatul propriu și ordonatorii secundari de credite (curți de apel), responsabilitatea ministerului fiind de a întocmi filele de buget pentru aparatul propriu și curțile de apel, prin repartizarea creditelor bugetare aprobate prin legea bugetului de stat

Pentru celelalte unități subordonate (Institutul Național de Expertize Criminalistice și Administrația Națională a Penitenciarelor), unități finanțate din venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat, bugetele acestora constituie anexe separate la bugetul Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești și se aprobă de Parlamentul României prin legea bugetară anuală. Menționăm că bugetele Institutului Național de Expertize Criminalistice și Administrației Naționale a Penitenciarelor nu pot fi majorate/diminuate de ordonatorul principal de credite

decât prin ordonanță de rectificare bugetară.

Repartizarea resurselor financiare, aprobate prin legea bugetului de stat, a avut în vedere următoarele:

a) pentru **Titlul I "Cheltuieli de personal"** - structura de personal pe cele 7 categorii de personal, precum și legile de salarizare în vigoare aferente fiecărei categorii de personal;

b) pentru **Titlul II "Bunuri și servicii"** - Procedura nr.. 23148/2009 aprobată de ordonatorul principal de credite în care sunt stabilite criteriile privind repartizarea unitară a creditelor bugetare pentru fiecare alineat din Titlul II "Bunuri și servicii", pentru curțile de apel, și anume:

- număr de instanțe arondate fiecărei curți de apel,
- număr de posturi ocupate la data de 31 decembrie 200X,
- număr de dosare pe rol în cursul anului 200X,
- suprafețe administrate și soluțiile de încălzire existente,
- număr de autovehicule din dotare,
- execuția bugetară pentru anul anterior anului în care se repartizează creditele bugetare.

c) pentru **Titlul XII „Active nefinanciare”**

Conform dispozițiilor art. 38 din Legea 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, cheltuielile pentru investițiile publice și alte cheltuieli de investiții finanțate din fonduri publice se cuprind în proiectele de buget, în baza programelor de investiții publice, care se prezintă ca anexă la bugetul fiecărui ordonator principal de credite.

Luând în considerare prevederile artA1 alin.(1), (2) și (3) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor Publice:

- este împuternicit să stabilească conținutul, forma și informațiile referitoare la programele de investiții necesare în procesul de elaborare a bugetului;
- stabilește prin norme metodologice criteriile de evaluare și selecție a obiectivelor de investiții publice;
- va analiza programul de investiții din punct de vedere al încadrării în limitele de cheltuieli stabilite, al respectării criteriilor de selecție și prioritizare și a eșalonării creditelor bugetare în funcție de durata de execuție a obiectivelor.

Potrivit dispozițiilor art. 41 alin.(2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor Publice a emis Ordinul nr.980/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind criteriile de evaluare și selecție a obiectivelor de investiții publice.

Totodată, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial, s-a procedat la elaborarea "Procedurii privind selecția și prioritizarea proiectelor de investiții/lucrărilor de intervenție asimilate investițiilor".

În acest sens, repartizarea resurselor financiare aferente cheltuielilor de investiții prin bugetul ministerului pentru autoritățile și instituțiile finanțate din acest buget, se face în conformitate cu prevederile:

- Legii nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare; Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 980/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind criteriile de evaluare și selecție a obiectivelor de investiții publice;
- Procedurii privind selecția și prioritizarea proiectelor de investiții/lucrărilor de intervenție asimilate investițiilor;
- Legii anuale a aprobării bugetului de stat, care prevede ȘI autorizează veniturile ȘI cheltuielile pe destinații și pe ordonatorii principali de credite.

Astfel, luând în considerare temeiul legal menționat, se procedează la **fundamentarea bugetului aferent cheltuielilor de capital (activelor nefinanciare)**, după cum urmează:

- Transmiterea către ordonatorii secundari de credite a Notelor de fundamentare (Fișe de proiect), atât pentru obiectivele noi cât și pentru cele aflate în derulare, însoțite de Instrucțiunile de completare a acestora;
- După întocmirea și semnarea Notelor de fundamentare, ordonatorii terți ari de credite le transmit ordonatorului secundar de credite. Acesta le analizează, solicită ordonatorului terțiar de credite eventuale modificări, le centralizează cu Notele de fundamentare aferente aparatului propriu al curții de apel, le avizează/aprobă, potrivit legii și le transmite ordonatorului principal de credite, spre analiză;
- După primirea Notelor de fundamentare la minister, acestea sunt analizate și verificate de dispecerii de zonă (fiecare pentru zona lui de competență), care, după caz, soli cită efectuarea de completări/modificări ordonatorilor secundari/terțiari;
- Centralizarea Notelor de fundamentare primite de la ordonatorii secundari de credite în scopul actualizării Planului multianual al investițiilor din sistemul justiției (cu proiecție pe patru ani), care reprezintă o Listă de obiective de investiții noi și În continuare, precum și lucrări de intervenție asimilate investițiilor, pe care ministerul dorește să le realizeze Într-un orizont de timp de cel puțin patru ani. Planul multianual de investiții se actualizează anual, analizându-se stadiul proiectelor de investiții/lucrări de intervenții incluse, oportunitatea și necesitatea continuării finanțării acestora, precum și posibilitatea includerii de noi proiecte de investiții/lucrări de intervenții apărute pe parcurs, cu respectarea legislație din domeniu;
- Evaluarea și selecția obiectivelor de investiții/lucrărilor de investiții publice în conformitate cu criteriile prevăzute în O.M.F.P. nr. 980/2005;
- Potrivit prevederilor Scrisorii-cadru privind metodologia de elaborare a proiectului de buget anual, a limitelor de cheltuieli stabilite pe ordonatorii principali de credite, precum și a prioritizării obiectivelor de investiții/lucrări de intervenție, conform O.M.F.P. nr. 980/2005, sunt stabilite obiectivele/lucrările care urmează a fi finanțate anul următor;
- Întocmirea și transmiterea la Ministerul Finanțelor Publice a Proiectului de buget însoțit de Programul de investiții publice pe grupe și surse de finanțare, corelat cu prevederile Titlului - "Active nefinanciare" și având ca bază Planul multi anual al investițiilor din sistemul justiției actualizat;
- Propunerea finală a Proiectului de buget, Titlul "*Active nefinanciare*", urmare a negocierii cu Ministerul Finanțelor Publice privind limitele de cheltuieli, aprobată de ordonatorul principal de credite, se retransmite Ministerului Finanțelor Publice pentru centralizare și prezentare spre legiferare în Parlamentul României;

- După aprobarea bugetului, sunt întocmite și aprobate la nivelul ministerului Filele de buget pentru fiecare ordonator secundar de credite, precum și Listele de cheltuieli de investiții (detaliat la nivel de obiectiv/lucrări alte cheltuieli de investiții cu prevederile bugetare corespunzătoare);
- Transmiterea Filelor de buget și a Listelor de cheltuieli de investiții ordonatorilor secundari de credite - curți de apel, care, la rândurile, le înaintează ordonatorilor terțiari - tribunale.

5. Care au fost criteriile care au stat la baza modelului de distribuire ales?

Criteriile privind repartizarea resurselor financiare aferente investițiilor prin bugetul Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești pentru autoritățile și instituțiile finanțate din acest buget au fost cele stabilite prin Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 980/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind criteriile de evaluare și selecție a obiectivelor de investiții publice, precum și o serie de criterii specifice sistemului justiției, astfel:

Criterii generale prevăzute în Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 980/2005:

- Investiții cuprinse în programe și proiecte cofinanțate din fonduri externe rambursabile sau nerambursabile;
- Investiții cuprinse punctual în Programul de guvernare;
- Investiții în curs de execuție, realizate în proporție de peste 75%;
- Investiții ce se finalizează în anul pentru care se elaborează bugetul;

Criterii specifice:

- Investiții cu finanțare continuă în ultimii 5 ani;
- Starea tehnica a construcțiilor din punct de vedere al asigurării rezistenței și stabilității raportată la legislația în domeniu (obligația de punere în siguranța a clădirilor);
- Asigurarea spațiilor necesare impuse de funcționarea specifică instanțelor judecătorești; Asigurarea unei funcționalități corecte specifică instanțelor judecătorești (fluxuri de circulație, acces etc.);
- Gradul de asigurare al dotărilor tehnice pentru crearea confortului necesar instanțelor (încălzire, ventilație, clima, supraveghere etc.)
- Populația deservită;
- Numărul de cazuri raportat la instanța (cazuri/judecător, gradul de procesualitate al zonei); Impactul asupra bugetului anual al ministerului;
- Gradul de maturitate al documentației.

6. Ce criterii de oportunitate au stat la baza prioritizării cheltuielilor efectuate? Prin ce dispoziții și documente cu caracter de îndrumare au fost acestea comunicate ordonatorilor secundari și terțiari?

6.1. Criterii privind Titlul II "Bunuri și servicii".

Prin adresa nr. 297.752110.09.2009, emisă de Cabinetul ministrului finanțelor publice, s-a solicitat Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești situația privind arieratele mai vechi de 90 de zile (criteriu de performanță care poate conduce la blocarea finanțării externe de la Uniunea Europeană, Fondul Monetar și Banca Mondială). Analizând aceste situații, ministerul a constatat că unele instanțe aveau restanțe mai mari de 90 de zile, în unele cazuri chiar din lunile ianuarie februarie (ex. Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Iași), deși ministerul repartizase credite bugetare cu această destinație.

Din centralizarea restanțelor mai mari de 90 de zile, la data de 10.09.2009, de la ordonatorii secundari de credite (curți de apel) au rezultat următoarele aspecte:

- Curți de apel care nu înregistrau datorii mai mari de 90 de zile: Curtea de Apel Alba, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Galați;
- Curți de apel care înregistrau datorii până la 10.000 lei: Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Timișoara;
- Curți de apel care înregistrau datorii până la 100.000 lei: CU1iea de Apel Oradea, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Târgu Mureș;
- Curți de apel care înregistrau datorii peste 100.000 lei: Curtea de Apel Bacău (178.535 lei), Curtea de Apel București (2.090.507 lei), Curtea de Apel Cluj (146.086 lei), Curtea de Apel Iași (260.742 lei), Curtea de Apel Ploiești (333.438 lei).

Analizând situația privind datoriile mai mari de 90 de zile s-a constatat că:

- Deși repartizarea creditelor bugetare în bugetul ordonatorilor secundari de credite s-a realizat în mod uniform, prin utilizarea unor criterii stabilite în Procedura nr. 23148/2009, detaliată la pct. 4, litera b, se observă că unele curți de apel au utilizat creditele bugetare în mod eficient rezultatul fiind că nu au înregistrat datorii (pct. 6, litera a);

- Ordonatori secundari de credite cu un număr mai mic de instanțe judecătorești, înregistrează datorii mult mai mari comparativ cu un ordonator secundar de credite mai mare ca număr de instanțe judecătorești, de exemplu:

· Curtea de Apel Bacău - ordonator de credite cu un număr de 12 instanțe judecătorești arondate înregistrează datorii de 178.535 lei comparativ cu ordonatorul secundar de credite Curtea de Apel Alba - cu un număr de 20 instanțe judecătorești arondate nu a înregistra datorii;

- Ordonatori secundari de credite cu un număr aproximativ egal de instanțe judecătorești, înregistrează datorii diferite, de exemplu:

· Curtea de Apel Ploiești - ordonator de credite cu un număr de 18 instanțe judecătorești arondate înregistrează datorii de 333.438 lei comparativ cu ordonatorul secundar de credite Curtea de Apel Timișoara - cu un număr de 12 instanțe judecătorești arondate a înregistra datorii de 9.379 lei;

· Curtea de Apel Iași - ordonator de credite cu un număr de 11 instanțe judecătorești arondate înregistrează datorii de 260.742 lei comparativ cu ordonatorul secundar de credite Curtea de Apel Brașov - cu un număr de 11 instanțe judecătorești arondate care nu a înregistrat datorii.

Ținând cont de analiza prezentată, în vederea achitării acestor restanțe s-a luat măsura asiguratorie ca la deschiderea de credite bugetare la Titlul II "Bunuri și servicii" pentru luna septembrie 2009, să se achite datoriile instanțelor folosind drept criteriu "vechimea emiterii facturilor", fapt pentru care s-a întocmit și transmis către ordonatorii secundari și terți ari de credite adresa nr. 102.242/2/14.09.2009.

Precizăm că, în cursul exercițiului financiar 2009, Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, în calitate de ordonator principal de credite, calitate conferită de prevederile Legii nr. 500/2005 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare a luat următoarele măsuri:

- Întocmirea și transmiterea ordonatorilor secundari și terțiari de credite a adresei cu numărul 84.709/21.07.2009 privind achitarea restanțelor reprezentând contravaloarea cheltuielilor aferente serviciilor poștale de distribuire a actelor de procedură, ca unare a

numeroaselor adrese transmise de C.N. Poșta Română și Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale prin care se înștiința Ministerul că aceste servicii vor fi sistate în caz de neplată a restanțelor;

- Întocmirea și transmiterea ordonatorilor secundari și terți ari de credite a adresei cu numărul 90.164/04.08.2009 privind achitarea restanțelor reprezentând debitele înregistrate către barourile de avocați, provenite din onorariile avocaților pentru serviciile de asistență judiciară acordată, fie în cauzele civile sub forma ajutorului public judiciar, fie în cauze penale sub forma apărării din oficiu, ca urmare a numeroaselor adrese transmise barourile de avocați din diverse județe prin care ne aduceau la cunoștință declanșarea unui protest al avocaților prin ne reprezentarea acestora în cauzele în care sunt desemnați și în care asistența judiciară este obligatorie.

6.2. Criterii privind titlul XII. Active nefinanciare.

În baza criteriilor de selecție și prioritizare a investițiilor, menționate la punctul 5, s-a efectuat evaluarea și selecția obiectivelor de investiții publice, iar în baza limitei de cheltuieli stabilite și comunicate de Ministerul Finanțelor Publice prin Scrisoarea-cadru privind metodologia de elaborare a proiectului de buget anual, au fost propuse pentru finanțare obiectivele de investiții/lucrările de intervenție pentru anul respectiv, cu încadrare strictă în limita maximă admisă.

Pe parcursul exercițiului bugetar, în funcție de modul de utilizare a fondurilor repartizate, de eventualele rectificări bugetare, fondurile alocate sunt diminuate/suplimentate sau sunt finanțate și alte lucrări cuprinse în Planului multi anual al investițiilor din sistemul justiției. Urmărirea implementării proiectelor de investiții/lucrărilor de intervenție se realizează prin **monitorizarea și controlul intern al procesului investițional**, prin activități cu caracter periodic, după cum urmează:

Săptămânal

- transmiterea de către ordonatorii secundari de credite a informațiilor pentru fiecare obiectiv/lucrare de intervenție, referitoare la:

- stadiul lucrării (cf. OMJ nr. 2815 din 2006) ;
- stadiul de implementare al etapelor pentru fiecare obiectiv/lucrare de intervenție;
- termenul de finalizare al etapei comunicate;
- suma utilizată, cumulată de la începutul exercițiului bugetar și verificarea acesteia cu execuția bugetară centralizată și detaliată pe unități teritoriale ale trezoreriei;
- alte aspecte comunicate de către ordonatorii secundari de credite.

Lunar

- analiza utilizării fondurilor, identificarea problemelor care stau la baza stagnării unor lucrări de investiții și stabilirea de comun acord cu ordonatorii de credite a soluțiilor;

- ședințele de avizare a documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții / lucrărilor de intervenție desfășurate de Consiliului tehnico-economic din cadrul ministerului pentru analizarea:

- soluțiilor tehnico-economice propuse de proiectanți, care, de regulă, sunt incomplete, conțin soluții tehnice incorecte, care generează costuri suplimentare sau stagnări în implementarea proiectului de investiții;
- devizelor generale de cheltuieli de investiții, precum și actualizarea acestora în fazele stabilite de legislația în domeniu;
- necesitate a și oportunitatea lucrărilor suplimentare neînscrise în documentația de

bază a proiectului de investiții și care sunt propuse a fi executate în faza de derulare a lucrărilor de construcții-montaj.

Ori de câte ori este necesar

- A vând în vedere gradul de complexitate al procesului investițional,
- Serviciul de Gestiunea Investițiilor consiliază sub aspect tehnico-economic și juridic conform legislației din materie, pe parcursul implementării tuturor fazelor de realizare a obiectivelor/ lucrărilor de intervenție;
- Verificarea/inspectarea lucrărilor de execuție în teren, cu precădere când sunt solicitate:
 - lucrări suplimentare necuprinse în documentația de bază;
 - redistribuirea de fonduri între proiectele de investiții care, din motive obiective, nu pot fi implementate conform proiecției bugetare, asigurându-se astfel fonduri pentru lucrările care le pot utiliza imediat.

6.3. Principalele dificultăți apărute în derulare a procesului investițional

- Solicitarea nefundamentată de fonduri - în luna aprilie 2009, Curtea de Apel Brașov a solicitat majorarea sumelor alocate lucrărilor de intervenție la Judecătoriile Rupea și Făgăraș. În urma deplasării în teren, reprezentanții Serviciului Gestiunea Investițiilor au constatat că lucrările stagnează din cauza unor deficiențe de proiectare care nu au fost rezolvate nici până în prezent. Prin urmare, nu au fost utilizate nici sumele alocate inițial;

- Întârzieri în punerea în aplicare a măsurilor corective stabilite în cadrul ședințelor Consiliului tehnico-economic al ministerului - soluțiile de proiectare a Judecătoriei Fălticeni au fost introduse spre avizare în C.T.E. în luna mai, soluția îmbunătățită (economii de circa 1,5 milioane lei) fiind prezentată spre aprobare abia în ședința C. T.E. din luna septembrie;

- Lipsa de implicare în activitatea de recepție (la terminarea lucrărilor sau a celor finale), după cum urmează:

- întocmirea necorespunzătoare din punct de vedere al conținutului și structurii cărții tehnice (document al construcției recepționate) (Tribunalul Olt, Tribunalul Timiș);
- implementarea cu întârziere a recomandărilor înscrise în procesele verb ale de recepție;
- neefectuarea activității de urmărire a comportării în timp a construcțiilor.

7. Care este quantumul datoriilor, inclusiv a penalităților, identificate separat, datorate de instanțele judecătorești către furnizorii de bunuri și servicii la sfârșitul semestrului I 2009?

Din analiza situației datoriilor la data de 30.06.2009, s-a constatat că cele mai mari datorii se înregistrează către:

- C.N. Poșta Română pentru serviciile de transmitere a actelor de procedură, în sumă de 10.525.560 lei;
- barourile de avocați pentru onorariile avocaților din oficiu, în sumă de 6.916.193 lei;
- alți furnizori de bunuri și servicii pentru diverse bunuri achiziționate sau servicii prestate în cadrul instanțelor judecătorești (alineat bugetar 20.01.30), în sumă de 3.304.088 lei;
- furnizorii de utilități, în sumă de 2.651.464 lei.

Ținând cont de aceste datorii, precum și de impactul pe care neplata acestor datorii l-ar fi putut avea asupra activității instanțelor judecătorești, Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești a procedat la efectuarea deschiderilor de credite pentru Titlul II "*Bunuri și servicii*" în vederea plății acestora, astfel:

- deschiderea de credite m. 82.792/16.07.2009, în valoare totală de 10.525.567 lei, având ca destinație plata datoriilor restante la data de 30.06.2009 către C.N. Poșta Română;
- deschiderea de credite nr. 85.490/23.07.2009, în valoare de 5.987.433 lei, având ca destinație plata utilităților, a chiriilor aferente sediilor închiriate în care funcționează instanțele judecătorești, a convențiilor civile și a traducerilor, a serviciilor de curățenie etc.

Având în vedere că fondurile repartizate în trimestrul III 2009 la Titlul II "*Bunuri și servicii*" fuseseră epuizate la sfârșitul lunii iulie 2009, Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești a efectuat demersurile la Ministerul Finanțelor Publice solicitând modificarea repartizării pe trimestre a prevederilor bugetare pe anul 2009, în sensul majorării creditelor bugetare alocate în trimestrul III concomitent cu diminuarea creditelor bugetare alocate în trimestrul IV. După aprobarea modificării prevederilor trimestriale, în conformitate cu prevederile art. 48, alin. (2) din Legea m. 500/2002 privind finanțele publice, Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești a procedat la efectuarea următoarelor deschideri de credite pentru Titlul II "*Bunuri și servicii*":

- deschiderea de credite m. 88.829/04.08.2009, în valoare totală de 6.901.000 lei având ca destinație plata restanțelor la data de 30.06.2009 către barourile de avocați (existând datorii și din lunile februarie - martie 2009, de ex. Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Ploiești);
- deschiderea de credite m. 97.126/26.08.2009, în valoare totală de 5.858.898 lei, având ca destinație plata diverselor facturi neachitate din cadrul instanțelor judecătorești.

8. Care este quantumul total și actualizat al sumelor datorate magistraților, recunoscute ca debite prin O.U.G. nr. 75/2008 și O.U.G. nr. 71/2009, defalcate pe ordonatori secundari de credite și pe categorii de acțiuni?

Cuquantumul datoriilor restante pentru personalul din cadrul instanțelor judecătorești, defalcat pe ordonatori secundari de credite și pe categorii de acțiuni este prezentat mai jos:

Situatia drepturilor salariale stabilite prin hotărâri judecătorești la nivelul Ministerului Justitiei și Libertăților Cetățenești defalcate pe categorii de actiuni		
Nr. Crt.	Drept salarial solicitat	Rest de plata
1	Spor 50% de risc și suprasolicitare neuropsihică	817.194.719
2	Diferențe coeficienti multiplicare judecători (inclusiv DNA și DIICOT)	96.766.313
3	Diferențe înc:adrare grefieri - arhivari/ grefieri-dactilograf	6.077.282
4	Stimulente	31.098.917
5	Spor confidențialitate 15% (pentru judecători, functionari publici)	87.687.721
6	Spor condiții deosebite de 15%, spor condiții vătămătoare	13.737.290

7	Indexare VRS magistrați cf. legislației pentru personalul contractual	96231.287
8	Anexa 1 din OG nr. 6/2007 privind salarizarea functionarilor publici	11.764.405
9	Primă de vacanță, primă de concediu de odihnă	6.771.471
10	Spor vechime	13.392.001
11	Spor grad treapta (suplimentul postului) pentru functionari publici	9.903.584
12	Sporuri pentru legi militare sau ale fps (O.G. 64/2006): spor dispozitiv, spor de 30% de pericol	65.648
13	Spor anticoruptie 40%	10.130.979
14	Tichete masa	176.969
15	Diferențe premiul anual	208247
16	Indemnizație conducere informaticieni	40.945
17	Majorare Indemnizație lunară 10% greșeri - reorganizare judiciara și faliment	7.966.719
18	Alte diferențe cf. HG nr. 403/2001- diferențe încadrare șoferi, 7 indemnizații pensionare, restituire cas 9,5%, restituire 7% cass, diferența impozit, diferență CM după aplicare spor 50%, proteză, lucrări stomatologice, 85% creștere copil, burse	17.110.075
19	Majorare indemnizație asistenți judiciari	482.055
	Total	1.226.806.627

CAPITOLUL VII RECOMANDĂRI

În cadrul liniilor directoare trasate de **Comisia europeană pentru eficientizarea justiției** (CEPEJ) cu ocazia celei de-a 12 Reuniuni plenare ce a avut loc la Strassbourg (10 - 11 decembrie 2008) se disting în mod deosebit unele recomandări care, implementate, ar putea întări puterea judecătorească pentru a-și putea îndeplini rolul său consacrat de Constituție.

Măsuri privind instituțiile la nivel statal

Linia de Acțiune 1: acționarea asupra resurselor

- Justiția nu poate funcționa fără resurse: un număr suficient de judecători și alt personal judiciar și non-judiciar (pregătit și plătit adecvat); sedii în stare bună de funcționare; echipament adecvat permițând ca audierile să aibă loc și ca hotărârile să fie înregistrate, înaintate, publicate, etc. Fiecare stat este responsabil pentru furnizarea justițiabililor din sistemul judiciar resursele necesare cu care să opereze.

- Lipsa resurselor disponibile instanțelor poate explica uneori lentoarea acestora. Este adevărat totuși că în multe cazuri, lentoarea judiciară este explicată de ineficiența instanțelor mai mult decât de inadecvarea resurselor. Resursele suficiente, la nivel bugetar, uman și material, reprezintă o condiție necesară dar nu suficientă în sine - pentru asigurarea funcționării normale a justiției și conformarea cu durate rezonabile ale procedurilor judiciare.

- Resursele trebuie să fie puse la dispoziție, organizate și administrate conform programelor de acțiune și de management alcătuite pe obiective precise. Implementarea acestor programe trebuie să fie monitorizată regulat în privința îndeplinirii obiectivelor lor.

- Acționarea asupra resurselor înseamnă fie sporirea lor fie sporirea eficienței lor (fiind înțeles că aceste două opțiuni nu se exclud reciproc). Următoarele propuneri se adresează celui de-al doilea aspect.

- Modernizarea resurselor (în special folosirea tehnologiilor informatice) face posibilă - în cadrul unei reflectări care implică toate problemele în discuție (implicarea persoanelor, dorințele justițiabililor, conformarea cu procedurile, etc) - eliminarea pierderii de timp (de exemplu în privința atribuțiilor repetitive sau a înaintării documentelor).

Sistemul judiciar trebuie să dispună de resurse suficiente pentru realizarea sarcinii ordinare de lucru în timp util. Aceste resurse trebuie să fie acordate în funcție de necesități și utilizate cu eficacitate.

- Ar trebui să existe posibilitatea utilizării resurselor în cazul unei variații neprevăzute a sarcinii de muncă sau incapacității sistemului de a examina rapid cauzele.

- Deciziile referitoare la utilizarea resurselor pentru funcționarea justiției trebuie să fie adoptate într-o manieră de natură să stimuleze gestiunea eficace a timpului. Trebuie să existe posibilitate, în caz de necesitate, de a realoca resursele într-un mod rapid și eficace pentru a evita întârzierile și creșterea stocurilor de cauze.

PROPUNERI:

1. Elaborarea unei propuneri legislative prin care să se prevadă operațiunile tehnico-administrative de preluare a atribuțiilor de gestionare a bugetului curților de apel, tribunalelor, tribunalelor specializate și judecătoriilor de către Înalta Curte de Casație și Justiție, începând cu 1 ianuarie 2010.

2. Se recomandă ca până la sfârșitul anului 2010 să se clarifice situația patrimoniului instanțelor, până atunci operând toate consecințele prevăzute de legislația privind finanțele publice legate de schimbarea titularului calității de ordonator principal de credite. Se recomandă, de asemenea, alocarea resurselor financiare necesare finalizării obiectivelor în curs de execuție (Anexa 2).

3. Asigurarea unui nivel de finanțare a puterii judecătorești (bugetul ÎCCJ și bugetul celorlalte instanțe judecătorești), în strictă concordanță cu criteriile europene care stau la baza alocărilor bugetare, luând ca bază de plecare proiecția bugetară pentru anul 2010 și care trebuie să fie structurată astfel:

- i. 65% cheltuieli de personal
- ii. 10% bunuri și servicii
- iii. 15% investiții (active nefinanciare)
- iv. 10% altele

Fondurile necesare stingerii drepturilor stabilite prin Hotărâri Judecătorești vor fi prevăzute în bugetul Ministerului Finanțelor Publice, "Acțiuni Generale" .

Se recomandă utilizarea aceluiași criterii și la structurarea proiectului de buget pentru parchete.

4. Proiectul de buget al puterii judecătorești va fi aprobat de Adunarea Generală a Judecătorilor. Acesta va fi preluat de către Guvern și integrat în proiectul Bugetului de Stat, pentru a se supune dezbaterii parlamentare.

Prin simetrie, bugetul parchetelor se va supune aceluiași reguli de alcătuire.

Bugetele astfel aprobate prin Legea bugetului de stat vor putea suferi modificări doar printr-o lege de rectificare votată de Parlamentul României.

5. Asistența juridică și ajutorul public judiciar vor avea prevederi distincte în cadrul bugetului Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești, instituție care va gestiona direct fondurile pentru plata avocaților din oficiu și pentru asigurarea ajutorului public judiciar prin relație cu U.N.B.R.

6. Modificarea Protocolului încheiat cu Uniunea Națională a Barourilor din România, în sensul cuprinderii explicite în corpul acestuia a sintagmei „onorariu maximal”.

7. Modificarea legislației principale și secundare, de așa manieră încât veniturile realizate din încasarea taxelor judiciare de timbru și a timbrului judiciar să se constituie în venituri proprii.

Se recomandă ca până la sfârșitul anului 2010 să se restructureze sistemul taxelor judiciare, în scopul sistematizării și simplificării acestuia.

8. Modificarea legislației principale și secundare de așa manieră încât să se asigure descentralizarea administrativ-financiară a instanțelor, creșterea responsabilității și implicării bugetare a ordonatorilor de credite inferiori, asocierea instanțelor și a adunărilor generale ale judecătorilor dintr-o instanță în procedurile de elaborare a proiectelor de buget.

9. Reglementarea tarifelor percepute de Compania Națională Poșta Română pentru trimiterile poștale ale instanțelor și parchetelor.

10. Sporirea eficienței activității instanțelor prin aplicarea concretă a medierii, ca soluție alternativă de soluționare a conflictelor și de degrevare astfel, a activității supraîncărcate a instanțelor și parchetelor.

De subliniat că Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, deși are atribuții concrete în strategia de reformare a justiției, nu a sprijinit nici cu fonduri bănești, nici cu programe de promovare a medierii Consiliului de Mediere, deși Legea nr. 192/2006 are dispoziții exprese în acest sens.

11. Interdicția suspendării prin Ordonanță de urgență a Guvernului a aplicării dispozițiilor art. 136 din Legea 304/2004 potrivit cu care bugetul sistemului de justiție va trece la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Ultima suspendare a aplicării acestui text s-a făcut prin art. 2 din OUG 137/2008, fiind suspendată aplicarea acestui articol până la 1 ianuarie 2010.

TITLUL II

CAUZE ALE CRIZEI DIN JUSTIȚIE

Organizațiile profesionale ale magistraților au identificat următoarele cauze ale crizei din justiție:

1. Volumul de activitate pe instanțe

În anul 2009 au funcționat efectiv:

- 179 de judecătorii (din cele 188 înființate prin lege);
- 41 de tribunale (din cele 42 înființate prin lege) + 4 tribunale specializate;
- 15 Curți de apel;
- Înalta Curte de Casație și Justiție.

Volumul total de activitate (dosare rulate) în anul 2009, în trimestrul I: 952.591 cauze (fără a fi incluse dosarele Înaltei Curți de Casație și Justiție) față de 846.241 cauze în aceeași perioadă a anului 2008

Din care:

- a) 585.723 – volum activitate la judecătorii (creștere cu 9,7% față de aceeași perioadă a anului 2008 – 528.872).

Dintre acestea 5 judecătorii au avut peste 15.000 de cauze (față de 2 în perioada 2007-2008), iar alte 7 între 10.000 și 15.000 cauze.

Dintre cele 585.723 cauze în anul 2009, în trimestrul I au fost soluționate 261.339, adică 44,6% (față de 44,2% în aceeași perioadă a anului 2008).

- b) 290.063 – volum de activitate la tribunale, inclusiv cele specializate (cu 12,13% mai mult față de aceeași perioadă a anului 2008- 254.864 dosare);

Din acestea un tribunal a avut peste 15.000 cauze, iar alte 6 între 10.000 și 15.000 cauze.

Din cele 290.063 cauze în anul 2009 trimestrul I, au fost soluționate 128.744 (față de 122.937 în aceeași perioadă a anului 2008), adică 44,38%.

- c) 76.805 – volum de activitate la curțile de apel (creștere cu 19,61% față de aceeași perioadă a anului 2008- 62.505 dosare).

Din acestea 2 curți de apel au avut peste 10.000 cauze și o curte de apel între 5.000 - 10.000 dosare.

Din cele 76.805 cauze în anul 2009, în trimestrul I au fost soluționate 39.873 cauze (față de 32.616 în aceeași perioadă a anului 2008), adică 51,91%.

În anul 2009, trimestrul I s-au soluționat 42.956 cauze, ceea ce reprezintă o operativitate de 45,13% (fără a fi incluse dosarele Înaltei Curți de Casație și Justiție).

Volumul total de activitate la Înalta Curte de Casație și Justiție în semestrul 1 al anului 2009: 22.279 dosare, cu 26,8% mai mult față de aceeași perioadă a anului anterior.

2. Încărcătura pe judecător

Ca indice statistic, încărcătura pe judecător (numărul de dosare pe care l-a avut de

soluționat un judecător în perioada de referință; n.b.: nu se iau în calcul alte activități – la biroul executări penale, investiții, apostile etc) poate fi examinată fie în forma încărcăturii efective pe judecător, fie ca încărcătură per post de judecător prevăzută în schemă.

A. La judecătorii (media națională):

- încărcătura efectivă per judecător: 327 cauze (o creștere, față de 286 cauze pe judecător în aceeași perioadă a anului 2008);
- încărcătura per post de judecător din schemă: 272 cauze (o creștere, față de 245 cauze pe judecător în aceeași perioadă a anului 2008).

Din cele 179 de judecătorii, 67 (adică 37,43%) au avut o încărcătură efectivă a cauzelor pe judecător situată peste media națională.

B. La tribunale (media națională):

- încărcătura efectivă per judecător: 366 cauze (o creștere, față de 320 cauze ce au revenit fiecărui judecător în aceeași perioadă a anului 2008);
- încărcătura per post de judecător din schemă: 329 cauze (o creștere, față de 287 cauze ce au revenit fiecărui judecător în aceeași perioadă a anului 2008).

Din cele 41 tribunale, 18 (adică 43,90%) au avut o încărcătură efectivă a cauzelor pe judecător situată peste media națională.

C. La curțile de apel (media națională):

- încărcătura efectivă per judecător: 282 cauze (o creștere, față de 228 cauze ce au revenit fiecărui judecător în aceeași perioadă a anului 2008);
- încărcătura per post de judecător din schemă: 265 cauze (o creștere, față de 215 cauze ce au revenit fiecărui judecător în aceeași perioadă a anului 2008);

din cele 15 curți de apel, 4 au avut o încărcătură efectivă a cauzelor pe judecător situată peste media națională.

Consecințe:

Toate acestea sunt de natură a fragiliza statutul magistratului deoarece multitudinea cauzelor de soluționat, ambiguitatea legislativă și dese schimbări de competență afectează însuși actul de justiție, lipsindu-l de predictibilitate și stabilitate.

3. Gradul de ocupare a funcției de magistrat

La 1.01.2005 din cele 4466 posturi de judecător în instanțe un număr de 539 erau vacante. În urma unui efort susținut, inclusiv prin modificări ale procedurilor legale de recrutare a magistraților extrem de criticate la timpul lor, s-a ajuns ca la 31.08.2008 din cele 4491 doar 298 să fie neocupate.

În ce privește situația ieșirilor din sistem, în marea majoritate prin pensionare, în 2005 au fost 173 de judecători care au fost eliberați din funcție, în 2006 un număr de 120, iar în 2007 doar 86. Până în luna august 2008 ieșiseră deja din sistem 92 de judecători, până la sfârșitul anului ajungându-se la un număr de cca 160.

Pentru anul 2009 strategia de resurse umane a Consiliului Superior al Magistraturii preconiza ieșirea prin pensionare sau alte modalități a unui număr total de 80 judecători, pentru 2010 se prognoza ieșirea din sistem a unui număr de 70 de judecători, iar în 2011 a unui număr de 75 judecători.

4. Grevarea magistraților cu sarcini non-judiciare

În condițiile supraîncărcării cu care se confruntă în acest moment atât instanțele judecătorești, cât și unitățile de parchet, situație agravată de creșterea progresivă a numărului de ieșiri din sistem, în special ca urmare a pensionării, degrevarea judecătorilor și procurorilor de sarcini auxiliare, non-judiciare, și orientarea activității acestora exclusiv spre atribuțiile ținând de îndeplinirea actului de justiție constituie atât o măsură indispensabilă de eficientizare a funcționării sistemului judiciar, cât și o modalitate de maximizare a potențialului resurselor, în special umane, existente în vederea creșterii calității și celerității procedurilor judiciare.

Numărul judecătorilor care îndeplinesc atribuții non-judiciare este ridicat (între 80-100% din totalul judecătorilor de la 50 % dintre instanțe).

Exercitarea altor sarcini de serviciu decât cele judiciare, strict legate de atribuțiile funcției, se face și de către procurori, potrivit răspunsurilor la chestionarul pentru colectarea datelor necesare.

5. Dispoziții legale non-jurisdicționale care grevează activitatea magistraților

Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările ulterioare - potrivit dispozițiilor art. 15-24 din cuprinsul Capitolului II intitulat **„Constituirea societăților agricole”**, înscrierea societății ca persoană juridică, ținerea registrului societăților, operarea modificării actului constitutiv sunt de competența judecătoriei în a cărei circumscripție se va afla sediul societății. De asemenea, se constată că potrivit dispozițiilor art. 17 din acest act normativ, dosarele și registrele se păstrează de judecătorie, arhivate separat, și se conservă fără termen.

Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare reglementează o serie de activități desfășurate de judecătorul delegat la oficiul registrului comerțului. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 37 alin. (1) „Controlul legalității actelor sau faptelor care, potrivit legii, se înregistrează în registrul comerțului se exercită de justiție printr-un judecător delegat.”, instituindu-se obligația președintelui tribunalului de a delega la oficiul registrului comerțului, la începutul fiecărui an judecătoresc, unul sau mai mulți judecători ai tribunalului. Același act normativ prevede atribuțiile judecătorului delegat în legătură cu autorizarea constituirii, înmatricularea, modificarea actelor constitutive și radierea societăților comerciale (art. 40, 46, 60, 204, 237 din lege).

Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.246/2005, cu modificările ulterioare prevede la art. 5 faptul că „Asociația dobândește personalitate juridică prin înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătoriei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul.” Potrivit acestui act normativ, judecătorul anume desemnat de președintele instanței, verifică respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (3) și poate dispune, prin încheiere motivată, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, chiar dacă există un refuz motivat al Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești de a elibera dovada disponibilității denumirii, pe care îl apreciază ca neîntemeiat(art. 8).

La art. 9 se prevede citarea Parchetului de pe lângă instanța sesizată, dacă judecătorul constată neregularități care privesc dispozițiile art. 40 alin. (2) din Constituția României, republicată, fiind obligatorie punerea concluziilor de către procuror.

Alte prevederi privind posibilitatea judecătorului delegat de a respinge cererea de înscriere a asociației, precum și cele referitoare la căile de atac sunt prevăzute la art. 10, 11 și 12 din acest act normativ.

La art. 33, 34 și 55 sunt prevăzute atribuțiile judecătorului desemnat în ceea ce privește modificarea actului constitutiv sau a statutului și constatarea dizolvării asociațiilor.

Aceleași atribuții ale judecătorilor și procurorilor sunt reglementate, prin același act normativ, și pentru înființarea fundațiilor.

Legea partidelor politice nr. 14/2003, cu completările ulterioare prevede în competența exclusivă a Tribunalului București înregistrarea, modificarea statutului și dizolvarea partidelor și alianțelor politice, precum și ținerea evidenței acestora.

Legea sindicatelor nr. 54/2003 conține prevederi referitoare la dobândirea personalității juridice de către organizația sindicală, obligația judecătorești în a cărei rază teritorială își are sediul organizația sindicală de a ține un registru special, în care se înscriu:

- denumirea și sediul organizației sindicale,
- numele și prenumele membrilor organului de conducere, codul numeric personal al acestora, data înscrierii, precum și numărul și data hotărârii judecătorești definitive de admitere a cererii de înscriere, obligația judecătorești competente de a menționa în registrul special prevăzut la art. 17 alin. (1) modificările din statut, precum și schimbările din compunerea organului de conducere al organizației sindicale (art. 14- 20).

La art. 38 se prevede atribuția instanței judecătorești care a operat înscrierea în registrul special ca persoană juridică, de a face mențiunea dizolvării organizației sindicale.

Aceleași prevederi există și în cazul federațiilor și confederațiilor sindicale, cu diferența că instanța competentă este tribunalul județean sau al municipiului București în a cărui rază teritorială își au sediul (art. 42-49).

Legea nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari reglementează atribuțiile judecătorului delegat în legătură cu asociațiile de proprietari.

Actul normativ prevede că asociația de proprietari dobândește personalitate juridică în baza încheierii judecătorului-delegat desemnat la organul financiar local de către președintele judecătorești în a cărei circumscripție teritorială se află clădirea (art. 6).

Potrivit art. 8 alin.(2), orice modificare sau completare se înregistrează la judecătoria care a emis încheierea judecătorească de înființare, fără alte formalități.

Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cuprinde unele prevederi referitoare la atribuții ale judecătorilor în ceea ce privește validarea consilierilor locali.

Astfel, potrivit art. 30 alin. (1), „Validarea alegerii consilierilor se face de către judecătoria în raza căreia se află unitatea administrativ-teritorială, de către un judecător desemnat de președintele instanței.”

Art. 32 alin. (3) prevede competența instanței de a declara vacante, prin hotărâre, locurile consilierilor locali aleși care au lipsit nemotivat la oricare dintre cele 3 convocări, în situația în care consiliul local nu se poate reuni nici la a treia convocare din cauza absenței nemotivate a consilierilor locali.

Legea nr. 67/2004 pentru alegerea administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede competența judecătorești în a cărei rază teritorială se află localitatea în care se desfășoară alegerile de a soluționa contestațiile împotriva soluțiilor pronunțate de primar cu privire la întâmpinările referitoare la omisiuni, înscrieri greșite sau oricare alte erori din listele electorale(art. 16).

Art. 24, 35 și 36 din același act normativ conțin reglementări referitoare la participarea magistraților la constituirea birourilor electorale de circumscripție, a oficiilor electorale, precum și participarea judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție la alcătuirea Biroului Electoral Central.

Art. 121 prevede judecarea de către instanță a întâmpinărilor, contestațiilor și a oricăror altor cereri prevăzute de această lege, potrivit regulilor stabilite pentru ordonanța președințială, cu participarea obligatorie a procurorului.

Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea administrației publice locale, a

Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr.393/2004 privind statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare prevede competența judecătoriei în a cărei rază teritorială domiciliază alegătorul de a soluționa contestațiile împotriva soluțiilor date de primar cu privire la omisiunile, înscrierile greșite și oricare alte erori din listele electorale, precum și împotriva soluțiilor date de serviciul de evidență informatizată a persoanei la întâmpinări privind întocmirea sau eliberarea cărților de alegător.

La articolele 31, 32, și 36 se regăsesc reglementări cu privire la participarea magistraților la alcătuirea birourilor electorale de circumscripție, a oficiilor electorale, a birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și participarea judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție la alcătuirea Biroului Electoral Central.

Potrivit art. 32 alin. (5), contestațiile privind admiterea sau respingerea candidaturilor se soluționează de tribunalul în a cărui rază teritorială se află circumscripția electorală, în termen de 48 de ore de la înregistrarea contestației.

Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare face trimitere la Legea nr. 35/2008. Astfel, potrivit art. 2, alin. (1), în unitățile administrativ-teritoriale operațiunile electorale pentru alegerea Președintelui României se fac în circumscripțiile electorale și secțiile de votare, sub conducerea și supravegherea birourilor electorale prevăzute de Legea nr.35/2008, pe baza acelorași liste electorale, fiind aplicabile dispozițiile privind participarea magistraților la constituirea birourilor electorale.

Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare conține prevederi privind participarea magistraților la alcătuirea birourilor electorale de circumscripție, a oficiilor electorale, a birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și participarea judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție la alcătuirea Biroului Electoral Central (art. 23-28).

S-a apreciat că, prin atribuirea unor competențe instanțelor judecătorești, de altă natură decât cele în legătură cu îndeplinirea actului de justiție, se încalcă principiul separației puterilor în stat consacrat prin art. 1 alin. (4) din Constituția României, republicată.

Se observă că toate aceste reglementări prevăd în sarcina magistraților unele atribuții care, prin natura lor, țin de exercitarea unei funcții publice și nu de activitatea de judecată sau de urmărire penală, ajungându-se în situația în care magistrații exercită **concomitent** atât funcția de judecător sau procuror, cât și alte atribuții aferente unei funcții publice.

Or, potrivit art. 125 alin. (3) din Constituția României, republicată, funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

Această prevedere constituțională este preluată la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul magistraților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „Funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și asistent judiciar sunt incompatibile cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, în condițiile legii.”

6. Calitatea legii

Activitatea instanțelor și parchetelor continuă să fie afectată atât de schimbările legislative intempestive, făcute prin ordonanțe de urgență ale Guvernului, cât și de funcționarea defectuoasă a altor servicii publice ale statului (durata proceselor de fond funciar este puternic afectată, spre exemplu, de nedefinitivarea lucrărilor cadastrale, în special în acele regiuni ale României în care s-a făcut trecerea de la sistemul de publicitate imobiliară bazat pe registrele de transcripțiuni-inscripțiuni la regimul de carte funciară) sau de modul de organizare și funcționare a unor activități adiacente sistemului judiciar, dar care prezintă un impact direct asupra acestuia (spre exemplu, activitatea de expertiză judiciară).

Este de remarcat că problemele calității și stabilității actelor normative, precum și existența unor practici, atât judiciare, cât și administrative, care nu sunt de natură să garanteze posibilitatea exercitării efective de către cetățeni a drepturilor și intereselor lor legitime constituie disfuncționalități grave ale mecanismului de stat, care au fost deja sancționate și în practica Curții Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut (*Viasu c. României*) că violarea dreptului solicitantului, așa cum este el garantat de articolul 1 al Protocolului nr.1 își are originea într-o problemă întâlnită la scară largă, care rezultă dintr-o disfuncționalitate a legislației române și dintr-o practică administrativă care a afectat, și poate încă afecta și pe viitor un număr mare de oameni .

Obstacolul nejustificat privind exercitarea de către reclamant a dreptului de proprietate nu a fost cauzat de un incident izolat și nici nu este imputabil unei turnuri particulare pe care au luat-o evenimentele în cazul său; el rezultă din chiar cadrul legal, reglementativ și administrativ care se dovedește inadecvat, stabilit de autorități pentru o categorie specifică de cetățeni, respectiv beneficiarii măsurilor de restituire a bunurilor naționalizate sau confiscate de statul comunist.

Perpetuarea acestei situații este de natură să producă consecințe grave cu privire la sistemul intern de garantare a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, astfel cum sunt ele instituite prin Legea fundamentală a României și actele și tratatele internaționale la care România este parte, ceea ce presupune o reacție concertată și hotărâtă din partea tuturor celor trei puteri ale statului în vederea remedierii lor cât mai rapide.

Frecvențele modificări legislative, majoritatea prin ordonanțe de Guvern creează un climat de nelegalitate instituțională și de instabilitate a drepturilor cetățeanului de natură a submina statul de drept.

Astfel, spre exemplu, *Legea 303/2004 privind statutul magistraților*, după republicarea ei în anul 2005, a fost modificată de 12 ori (7 ori prin ordonanțe ale Guvernului și 3 decizii ale Curții Constituționale, anterior republicării, fusese modificată și completată de 3 ori, plus o decizie a Curții Constituționale);

Legea 304/2004 privind organizarea judiciară, după republicarea ei în anul 2005, a fost modificată de 8 ori (din care de 6 ori prin ordonanțe de urgență), iar anterior republicării fusese modificată și completată de 3 ori. Total modificări și completări de la adoptarea legii din 2004 până în prezent : 11 ori, din care de 7 ori prin ordonanțe ale Guvernului.

Legea 317/2004 privind Consiliul Superior Magistraturii după republicarea ei în anul 2005 a fost modificată de 4 ori (din care de 3 ori ordonanțe de urgență).

Alte exemple vizează alte legi decât cele privind sistemul judiciar, însă impactul lor general afectează, de asemenea, negativ, stabilitatea statului de drept. Spre exemplu: *Codul de procedură penală*, republicat în 1997, a fost modificat și completat de 25 de ori (de 9 ori prin ordonanțe de guvern și 5 decizii ale Curții Constituționale privind neconstituționalitatea unor texte). După anul 2005 și până în prezent Codul de procedură penală a mai fost modificat și completat de 9 ori (de 3 ori prin ordonanță de urgență).

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut în hotărârile de condamnare a României acest aspect.

7. Refuzul de a executa măsurile generale

Refuzul de a executa măsurile generale privitoare la schimbarea legislației la care România a fost obligată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului constituie un alt factor important de natură a afecta calitatea actului de justiție, deoarece judecătorul român este obligat să aleagă între a aplica la un caz concret jurisprudența Curții Europene neexecutată de România în privința măsurilor generale sau legea română nemodificată, după cum a dispus Curtea Europeană ca măsură generală.

Astfel, prin Rezoluția sa R(2004)3 privind hotărârile care ridică o problemă sistemică subsecventă, adoptată la 12 mai 2004, Comitetul Miniștrilor a arătat următoarele: "Comitetul de Miniștri, în temeiul art. 15.b din Statutul Consiliului Europei, considerând că scopul Consiliului Europei este de a realiza o mai mare apropiere între membrii săi și că unul dintre mijloacele cele mai importante pentru a atinge acest obiectiv este apărarea și dezvoltarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reafirmându-și convingerea potrivit căreia Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (denumită în continuare *Convenția*) trebuie să rămână principalul punct de referință în domeniul protecției drepturilor omului în Europa și reamintind angajamentul său de a lua măsuri pentru a asigura eficiența pe termen lung a sistemului de control instituit prin Convenție, reamintind caracterul subsidiar al mecanismului de control instituit prin Convenție, care presupune, conform art. 1, ca drepturile și libertățile garantate de Convenție să fie protejate mai întâi prin dreptul intern și aplicate de autoritățile naționale, exprimându-și satisfacția în această privință pentru faptul că astăzi Convenția face parte din ordinea juridică internă a tuturor statelor membre, reamintind că, în virtutea art. 46 din Convenție, Înaltele părți contractante se angajează să respecte hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului (denumită în continuare *Curtea*) în litigiile în care sunt părți și că hotărârea definitivă a Curții este transmisă Comitetului Miniștrilor care supraveghează punerea sa în executare, subliniind interesul de a ajuta statul în cauză să identifice problemele subsecvente și măsurile necesare pentru punerea în executare, considerând că punerea în aplicare a hotărârilor ar fi facilitată dacă existența unei probleme sistemice ar fi deja identificată în hotărârea Curții, păstrând spiritul observațiilor facute asupra acestei probleme de către Curtea însăși cu ocazia sesiunii Comitetului Miniștrilor din 7 noiembrie 2002, invită Curtea:

I. în măsura posibilităților, să identifice în hotărârile în care constată o încălcare a Convenției ceea ce, după parerea sa, ridică o problemă sistemică subsecventă și originea acestei probleme, în special atunci când ea este susceptibilă a da naștere unor numeroase cereri, astfel încât să ajute statele să găsească soluția potrivită și Consiliul Miniștrilor să supravegheze executarea hotărârilor;

II. să semnaleze în special orice hotărâre ce cuprinde indicații cu privire la existența unei probleme sistemice și originea acestei probleme nu numai statului în cauză și Comitetului Miniștrilor, ci și Adunării Parlamentare, secretarului general al Consiliului Europei și comisarului pentru drepturile omului din cadrul Consiliului Europei, și să semnaleze într-un mod adecvat aceste hotărâri în baza de date a Curții." Recomandarea Comitetului Miniștrilor Rec(2004)6 privind îmbunătățirea căilor de recurs interne, adoptată la data de 12 mai 2004, prevede următoarele: "Comitetul Miniștrilor, în temeiul art. 15.b din Statutul Consiliului Europei, considerând că scopul Consiliului Europei este de a realiza o mai mare apropiere între membrii săi și că unul dintre mijloacele cele mai importante pentru a atinge acest obiectiv este apărarea și dezvoltarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reafirmându-și convingerea potrivit căreia Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (denumită în continuare *Convenția*) trebuie să rămână principalul punct de referință în domeniul protecției drepturilor omului în Europa și reamintind angajamentul său de a lua măsuri pentru a asigura eficiența pe termen lung a sistemului de control instituit prin Convenție, reamintind caracterul subsidiar al mecanismului de control instituit prin Convenție, care presupune, conform art. 1, că drepturile și libertățile garantate de Convenție să fie protejate mai întâi prin dreptul intern și aplicate de autoritățile naționale, exprimându-și satisfacția în această privință pentru faptul că astăzi Convenția face parte din ordinea juridică internă a tuturor statelor membre, subliniind ca, astfel cum prevede art. 13 din Convenție, statele membre s-au angajat că orice persoană ce poate pretinde, în mod justificabil, o încălcare a drepturilor și libertăților sale consacrate în Convenție să aibă dreptul la o cale de recurs eficientă în fața unei instanțe naționale, reamintind că dincolo de obligația de a asigura existența unor astfel de căi de recurs eficiente în sensul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (denumită în continuare *Curtea*), statele au obligația generală de a remedia problemele care stau la baza încălcărilor constatate, subliniind ca este de datoria statelor membre să ia măsuri în vederea

asigurării eficienței în drept și în practică a căilor de recurs interne și pentru ca acestea să fie susceptibile să conducă la o hotărâre care să vizeze temeinicia cererii și la un remediu adecvat al oricărei încălcări constatate, luând act de faptul ca natura si numărul cererilor aduse in fata Curții si hotărârile pe care aceasta le pronunță demonstrează mai mult ca oricând necesitatea ca statele membre să se asigure de o manieră eficace si conformă normelor în vigoare că aceste căi de recurs există în orice situație, în special in cazul duratei excesive a procedurilor jurisdictionale, apreciind ca disponibilitatea căilor de recurs interne eficiente pentru toate cererile justificabile referitoare la încălcări ale Convenției ar trebui să permită reducerea volumului de muncă al Curții, datorită, pe de o parte, reducerii numărului de cauze care ii parvin si, pe de altă parte, datorită faptului că tratarea in functie de circumstanțe a cauzelor pe plan național este capabilă să simplifice analiza lor ulterioară de către Curte, subliniind faptul că îmbunătățirea căilor de recurs la nivel național, in special cu privire la cauzele repetitive, ar trebui să contribuie la reducerea volumului de muncă al Curții, recomandă statelor membre, ținând cont de exemplele de buna practică din anexă:

I. să se asigure, printr-o supraveghere constantă, în lumina jurisprudenței Curții, că există căi de recurs interne pentru orice persoană ce pretinde într-un mod justificabil o încălcare a Convenției și că aceste căi de recurs sunt efective, în măsura în care sunt susceptibile să conducă la o hotărâre care să vizeze temeinicia cererii și la un remediu adecvat al oricărei încălcări constatate;

II. să reanalizeze, în urma hotărârilor Curții care constată deficiențe sistemice sau generale in dreptul sau practica statului, caracterul efectiv al căilor de recurs interne existente și, dacă este cazul, sa implementeze căi de atac efective pentru a evita aducerea în fața Curții a unor cauze repetitive;

III. să acorde o atenție deosebită, în cadrul pct. I și II, existenței unor căi de recurs efective în cazul în care se pretinde într-un mod justificabil durata excesivă a procedurilor jurisdictionale. Il însărcinează pe secretarul general al Consiliului Europei să utilizeze mijloacele necesare pentru a putea acorda asistența adecvată statelor membre, pentru a le ajuta să pună în aplicare prezenta recomandare."

8. Încrederea publicului în justiție și imaginea sa

Nivelul încrederii publice în justitie a ramas la cote scăzute, iar imaginea justiției continuă să fie negativă prin anumite luări de pozitie ale unor reprezentanți ai altor puteri ale statului, prin modul de prezentare din partea mass-media a unor soluții pronunțate de instanțe sau măsuri dispuse de parchete, precum și prin exacerbarea și extrapolarea asupra întregului sistem judiciar a unor cazuri izolate ale unor magistrați acuzați de încălcări ale legii sau de încălcări deontologice.

În exercitarea funcției lor, atât judecătorii, cât și procurorii au obligația la rezervă cu privire la aparițiile și afirmațiile publice pe care le fac. De asemenea, magistrații nu pot comenta dosare aflate pe rol, iar examinarea legalității soluțiilor pronunțate se face exclusiv prin căile de atac prevăzute de lege, un control administrativ pe fond al hotărârilor judecătorești fiind incompatibil cu principiul independenței justiției, care stă la fundamentul statului de drept și al democrației constituționale.

În același timp, soluționând situații litigioase, în care o parte va cădea în pretenții și va fi inevitabil nemulțumită, justiția este permanent expusă criticii acelei părți a publicului ale cărei opinii sau interese corespund cu acelea ale părții care a pierdut procesul.

Cu toate acestea, justiția nu poate ramâne izolată, ca putere a statului, ea fiind chemată să protejeze drepturile și libertățile cetățenilor si să asigure posibilitatea exercitării acestora.

În acest context, reprezentanții celorlalte puteri ale statului trebuie să se abțină de la atitudinile publice prin care se extrapolează anumite situații individuale sau stări de lucru

particulare la nivelul întregului sistem judiciar. Blamarea publică a sistemului judiciar atât pentru propriile sale deficiente, dar și pentru altele, care nu-i aparțin, este o metoda facilă, dar nu conduce la rezolvarea problemelor acestuia, iar, pe termen lung, prin perturbarea echilibrelor sociale conduce la consecințe grave pentru funcționarea sistemului democratic. Spre exemplu, fiecare condamnare a României la Curtea Europeană a Drepturilor Omului este prezentată în mod public ca un eșec exclusiv al sistemului judiciar național, în timp ce mecanismul de protecție a drepturilor prevăzute de Convenție presupune cooperarea puterilor statului, iar încălcarea Convenției este cauzată nu de puține ori de deficiențele cadrului legal care reglementează anumite materii (atribut al puterii legiuitoare), de unele practici administrative, de nefuncționalitatea unor structuri care intră în sfera de competență a puterii executive – de tipul Fondului Proprietatea– sau de neexecutarea de către un organ administrativ a unei hotărâri judecătorești.

În aceeași ordine de idei, sunt de remarcat extrapolarea total nejustificată a unor cazuri izolate privind nerespectarea legii sau a deontologiei profesionale de către unii magistrați la nivelul întregului corp profesional, precum și blamul ridicat împotriva unei întregi categorii profesionale pentru adoptarea unei atitudini absolut normale într-o societate democratică (apelul la justiție al unei persoane pentru a-si apăra drepturile, drept care, conform Constituției României, republicate, nu poate fi îngădit), cu atât mai mult cu cât informațiile prezentate în sprijinul acestor alegații au fost de multe ori tendentioase, incomplete sau eronate.

Temperarea discursului reprezentanților celorlalte puteri ale statului cu privire la justiție, precum și existența unei atitudini pro-active din partea acestora, dincolo de nivelul pur declarativ, pentru rezolvarea problemelor sistemului, ar fi în atât în interesul întaririi statutului profesiilor de judecător sau procuror, cu consecința reducerii numărului de iesiri din sistem de îndată ce sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru pensionare, precum și a atragerii celor mai valoroși juriști către aceste profesii, cât și, în special, în interesul milioaneilor de cetățeni care se adresează în fiecare an sistemului judiciar.

Este însă deopotrivă de important ca opinia publică să dețină un set minim de informații cu privire la principiile care guvernează activitatea judiciară, astfel încât să înțeleagă corect constrângerile impuse de respectarea principiului legalității, al imparțialității, precum și a exigențelor procedurale.

Ceea ce opinia publică este îndreptățită să aștepte din partea instanțelor și parchetelor este de a face aplicarea legii, în mod profesionist, diligent și de bună-credință. Nu se poate cere însă instanțelor și parchetelor, a căror rațiune este de a se supune legii, să facă judecăți asupra oportunității sau moralității unor comportamente, care nu depășesc însă limitele impuse de lege, sau să acționeze contra unor dispoziții legale, considerate, la un moment dat, de către opinia publică, chiar în majoritate, gresite ori prea permissive. Astfel de corecții pot fi impuse de opinia publică numai prin organele sale reprezentative cu activitate legiuitoare, o soluție contrară nefacând decât să deschidă calea arbitrariului și a abuzului. Într-o societate democratică orice persoană, de orice ar fi învinuită, are dreptul să fie urmărită penal sau judecată strict în concordanță cu dispozițiile legii, iar soluția procurorului sau hotărârea judecătorească nu se poate întemeia pe prejudecăți, convingeri de natură personală sau pe considerente de popularitate a deciziei.

Astfel fiind, în societatea modernă relația stabilită de sistemul judiciar cu opinia publică, prin intermediul principalelor surse de informare a acesteia – mass-media, are o importanță fundamentală.

Din acest punct de vedere, deși s-au stabilit legături normale, de colaborare, în relația curentă a instanțelor și parchetelor cu mass-media, desfășurată prin intermediul rețelei de purtători de cuvânt din cadrul fiecărei unități judiciare, în cazuri izolate, cu impact mediatic și emoțional puternic au continuat să se manifeste unele exagerări și interpretări eronate din partea presei, pe de o parte, precum și unele atitudini necooperante în relația cu mass-media din partea instanțelor și parchetelor.

Orice litigiu judiciar, și cu atât mai mult cauzele penale, nu poate fi soluționat decât în cadrul prescris de lege, procesele nu se pot judeca în studiouri de televiziune sau redacții de ziar.

De asemenea, instituțiile media trebuie să aibă în vedere că justiția, ca putere în stat, se adresează cetățenilor, care trebuie să fie interesați de ansamblul aspectelor privind funcționarea acesteia, nu numai de cele care prezintă caracter senzational. De asemenea, chiar dacă libertatea presei și dreptul la libera exprimare îngăduie, fără îndoială, emiterea unor judecăți de valoare asupra oricăror aspecte de interes public, inclusiv dacă acestea privesc soluții dispuse de organele judiciare, nu este mai puțin adevărat că informarea corectă a publicului presupune examinarea cu răspundere a circumstanțelor fiecărei cauze și informarea publicului asupra tuturor aspectelor relevante, inclusiv principiile procesului judiciar și dispozițiile legale după care instanțele și parchetele sunt ținute să acționeze în cazul respectiv, soluția organului judiciar trebuind privită exclusiv prin prisma acestora, iar nu prin aceea a unor elemente sau convingeri personale, fără a distinge adevărul judiciar de adevărul obiectiv.

TITLUL III

OBIECTIVE PRINCIPALE ALE PROBLEMATICILOR DIN JUSTIȚIE

I. Independența justiției – valoare fundamentală a democrației și a statului de drept

1) Garanții legale pentru independența justiției

a) fundamentarea dimensiunii întinderii și mecanismelor de asigurare a independenței justiției prin aplicarea și respectarea standardelor europene și asumarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului;

b) înlăturarea vulnerabilității și dependenței sistemului judiciar de celelalte puteri ale statului prin asigurarea unei finanțări responsabile;

c) imposibilitatea reanalizării hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile în afara prevederilor căilor de atac prevăzute de lege (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr.838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009);

d) stabilirea prin lege organică a garantării statutului magistratului și a remunerației acestuia, dându-se eficiență stabilității și predictibilității evoluției carierei sale profesionale și de pensionare (a se vedea Legea-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice nr. 330/2009 și proiectul Legii unitare a pensiilor publice).

2) Obligațiile statului față de puterea judecătorească

a) puterile executivă și legislativă trebuie să se asigure că judecătorii sunt independenți, iar independența lor nu este susceptibilă de a fi pusă în pericol (a se vedea imprescriptibilitatea abaterii disciplinare și reglementarea ca abatere disciplinară a nerespectării oricăror forme de procedură);

b) schimbarea cadrului juridic privind cariera profesională a procurorilor în sensul identității de procedură și organism decizional cu cel al judecătorilor;

c) condiții de muncă adecvate, număr de magistrați corespunzător pentru a-și desfășura eficient activitatea, condiții de perfecționare profesională, sedii, logistică, documentare;

d) statutul și remunerația magistraților să fie pe măsura demnității profesiei, a responsabilității, a interdicțiilor și incompatibilităților la care aceștia sunt supuși;

9) degrevarea magistraților de atribuții nejurisdicționale;

f) reducerea încărcăturii de dosare de pe rolul instanțelor și al celor aflate pe rolul parchetelor;

g) personalul auxiliar judecătoresc în număr corespunzător și calificat profesional.

II. Relațiile justiției cu celelalte puteri ale statului – egalitate și echilibru

Organizațiile profesionale ale magistraților reclamă:

1. Lipsa echilibrului constituțional statuat între puterile statului prin respectarea prevederilor art. 1 alin.(4) din Constituția României, republicată
2. Lipsa avizelor conforme/consultative ale Consiliului Superior al Magistraturii referitoare la proiectele de legi ce vizează sistemul judiciar
3. Lipsa unui tratament egal între puterile statului
4. Conduita publică a executivului față de puterea judecătorească.

III. Asigurarea bunei administrări în justiție

1. Executarea de către statul român a tuturor obligațiilor internaționale cu privire la eficientizarea puterii judecătorești (a se vedea condiții de muncă, calificare profesională, stabilitate și predictibilitate în evoluția carierei, salarii)
2. Stabilirea standardelor de bună funcționare a instanțelor și parchetelor

IV. Condiția magistratului și imaginea sa publică

1. Recunoașterea și garantarea în exercițiul autorității lor de către celelalte puteri ale statului a rolului puterii judecătorești în societatea democratică, ca fundament al statului de drept (prevederile art. 1 alin. (4) din Constituția României, republicată)
2. Recunoașterea statutului european al magistratului în România în concordanță cu reglementările constituționale și recomandările internaționale în materie
3. Reconsiderarea atitudinii executivului de încălcare a drepturilor statuate prin legislația națională privind magistrații și normele internaționale

V. Măsuri legislative care se impun

1. Inserarea în legislația românească privitoare la statutul magistratului a prevederilor internaționale în materie privind:
 - independența magistraților;
 - asigurarea condițiilor magistraților;
 - venituri rezonabile;
 - reducerea numărului de cazuri pe judecător.
2. Interzicerea modificării legilor justiției prin ordonanțe emise de Guvern
3. Identificarea unor forme de colaborare periodică între cele trei puteri ale statului
4. Abrogarea modificărilor aduse art. 16 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 159/2008, potrivit căreia intrarea în avocatură a unui magistrat cu vechime de minimum 10 ani se poate face doar pe baza unui examen a cărui promovare dă dreptul fostului magistrat să devină doar avocat stagiar, în timp ce, în baza prevederilor art. 33 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul magistraților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 100/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 97/2008, avocaților care vor să devină magistrați le sunt create de către legiuitor condiții mult mai favorabile
5. Modificarea diposițiilor legale referitoare la admiterea în magistratură, promovarea, delegarea, detașarea, transferul, răspunderea, salarizarea și pensionarea magistraților numai cu consultarea prealabilă a acestora și cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii
6. Modificarea cadrului juridic ce vizează cariera profesională a procurorilor în sensul stabilirii unui mecanism de promovare în funcții de conducere identic cu cel al judecătorilor, scoaterea acestora de sub autoritatea Ministrului Justiției și Libertăților Cetățenești și recunoașterea independenței lor

7. Asigurarea de condiții de muncă adecvate, sub aspectul schemelor corespunzătoare de personal, a condițiilor de pregătire profesională continuă, a dotărilor optime (sedii de instanțe și parchete, logistică, documentare)
8. Recunoașterea statutului magistratului și previzibilitatea acestuia, inclusiv sub aspectul salarizării și pensionării magistraților, în acord cu demnitatea și responsabilitatea profesiei, dar și cu incompatibilitățile și interdicțiile pe care aceștia și le asumă
9. Recunoașterea justiției ca domeniu de interes național, cu toate consecințele decurgând din această realitate, inclusiv sub aspectul obligației statului de a asigura finanțarea adecvată a sistemului judiciar.

VI. Alte măsuri

1. Având în vedere lipsa de dialog între puterea executivă și puterea judecătorească, realitate ce s-a acutizat în cursul anului 2009, propunem:

- Instituirea unui mecanism de dialog permanent și de colaborare între puterile statului, ca urmare a asumării unor angajamente comune, respectiv cele referitoare la asigurarea unei justiții puternice și independente;
- Respectarea egalității între puteri în exercitarea atribuțiilor specifice acestora, precum și ca urmare a adoptării unor măsuri justificate de dificultățile financiare pe care le traversează România (a se vedea tratamentul justiției față de celelalte puteri la elaborarea Legii-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și proiectul Legii unitare a pensiilor publice);
- Respectarea și, mai ales, solicitarea avizului Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la orice modificare legislativă care vizează statutul și activitatea sistemului judiciar;
- Adoptarea unui cod de bune practici în relațiile dintre puterile statului, în scopul creșterii gradului de încredere al societății civile în instituțiile statului și crearea unei imagini publice corecte a fiecărei puteri.

2. Având în vedere decredibilizarea continuă a funcției de magistrat și scăderea gradului de încredere a populației în eficiența și echitatea justiției, propunem:

- Recunoașterea și garantarea, în exercițiul autorității lor, de către celelalte puteri ale statului a rolului puterii judecătorești în societatea democratică, ca fundament al statului de drept;
- Recunoașterea statutului european al magistratului în România în concordanță cu reglementările constituționale și recomandările internaționale în materie;

TITLUL IV

PACTUL PUTERILOR PRIVIND JUSTIȚIA

Pornind de la prevederile art. 1 alin. (4) din Constituția României, republicată, potrivit căruia "Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale",

În temeiul art. 124 alin.(3) din Constituția României, republicată, potrivit căruia judecătorii sunt independenți și se supun numai legii,

Având în vedere că o justiție competentă, independentă și imparțială este esențială pentru ca instanțele să își îndeplinească rolul în susținerea statului de drept,

Dintre funcțiile organizării statului în ansamblu, împărțirea dreptății este prima care îl justifică și cea mai importantă care îl menține.

Față de reacția fermă, solidară și omogenă a corpului profesional al magistraților în raport de degradarea fără precedent, pe parcursul anului 2009, a statutului profesional și economic al magistraților,

Întrucât buna funcționare a instanțelor reprezintă însăși garanția respectării drepturilor fundamentale ale omului,

Parlamentul României, prin liderii grupurilor parlamentare,
Puterea judecătorească, prin președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,
Consiliul Superior al Magistraturii, prin președintele acestuia,
Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Procurorul general
Guvernul României, prin primul ministru,

convin semnarea următoarelor principii ce constituie

PACTUL PUTERILOR PRIVIND JUSTIȚIA

Principii generale

1. Interesul și scopul Pactului puterilor privind justiția este orientat exclusiv pentru apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor, pentru prezervarea statului de drept și pentru asigurarea ordinii constituționale.

2. Puterile sunt în aceeași măsură separate și egale în stat. Separația puterilor în stat semnifică obligația uneia sau celorlalte două puteri, împreună sau separat, de a nu interveni și a nu interfera în sfera atribuțiilor constituționale și legale ale oricărei alte puteri.

3. Colaborarea puterilor în stat

3.1. Cele trei puteri în stat sunt datoare ca, în limitele separației atribuțiilor lor constituționale și legale, să colaboreze.

3.2. Colaborarea se realizează în mod transparent și public, atât în ce privește relaționarea propriu-zisă, cât și comunicarea rezultatelor relaționării.

3.3. Colaborarea nu poate avea loc decât în baza unei agende precise și dinainte făcută publică, iar ea se concretizează prin corespondență instituțională și/sau întâlniri instituționale deschise participării societății civile și cu informarea mass-mediei.

4. Echilibrul puterilor în stat

4.1. Echilibrul puterilor în stat presupune, pe de-o parte, egalitatea puterilor uneia față de cealaltă și a celorlalte două față de cea de a treia putere, indiferent că aceasta din urmă este fie puterea legiuitoare, fie puterea executivă ori cea judecătorească.

4.2. Pe de altă parte, echilibrul puterilor în stat presupune controlul reciproc al puterilor, în limite constituționale. Mecanismul de control reciproc se realizează în mod transparent și în mod specific fiecărei puteri constituite în stat.

4.3. Controlul reciproc presupune și o informare prealabilă ori ulterioară, conform obligațiilor legale sau în baza unui protocol între cele trei puteri, acesta din urmă cu participarea societății civile.

5. Independența justiției, a instanțelor și a judecătorilor, precum și inamovibilitatea judecătorilor nu pot face obiectul negocierilor dintre puteri. Asumarea expresă prin prezentul Pact a acestui principiu reprezintă o garanție incontestabilă și suplimentară față de garanțiile constituționale și cele la care România este obligată prin tratate și convenții internaționale.

Principii speciale

1. Toate măsurile, actele normative sau de altă natură și acțiunile puterilor legislativă și executivă în raport cu puterea judecătorească trebuie să aibă la bază respectarea principiilor general convenite.

2. Statutul judecătorilor trebuie respectat. Acesta privește competența, independența și imparțialitatea acestora, precum și îndatoririle și responsabilitățile judecătorilor. Este exclusă orice acțiune, măsură sau act, indiferent de ce natură, din partea celorlalte două puteri prin care s-ar aduce atingere încrederii în ceea ce privește această competență, independență sau imparțialitate. Puterile legislativă și executivă nu pot interveni arbitrar în deciziile vizând selecția, recrutarea, desemnarea, evaluarea sau evoluția acestora, precum și la încetarea funcției de judecător și cercetarea disciplinară.

3. Independența justiției

3.1. Independența justiției în general și a judecătorului în special trebuie să reprezinte o garanție pentru justițiabil cu privire la calitatea și corectitudinea actului de justiție, iar nu un privilegiu al justiției sau al judecătorilor.

3.2. Pentru asigurarea independenței reale a justiției, instanțelor și judecătorilor sunt necesare aplicarea și respectarea standardelor europene și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la înțelesul și întinderea independenței, precum și cu privire la mecanismele de asigurare a acesteia.

3.3. În acord cu legislația europeană și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, precum și cu Constituția României, republicată, pentru a asigura independența justiției în general, a judecătorului și procurorului în special, puterile executivă și legislativă se obligă să elimine orice pârghie de constrângere financiară, prin asigurarea unui buget corespunzător funcționării instanțelor și parchetelor și care să interzică, pe de o parte, orice rectificare bugetară negativă, iar pe de altă parte orice diminuare a drepturilor salariale existente, respectiv a cuantumului pensiilor calculate în raport cu normele juridice aplicabile la data pensionării, pentru a nu încălca principiul constituțional al neretroactivității legii civile.

4. Bugetul puterii judecătorești

4.1. Puterea executivă și cea legislativă sunt obligate să aloce resurse suficiente instanțelor pentru a le da acestora posibilitatea să funcționeze în conformitate cu standardele stipulate de articolul 6 al Convenției europene privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

4.2. În termen de 6 luni de la semnarea acestui Pact, reprezentanții celor trei puteri vor proiecta și iniția implementarea unei strategii pe termen lung în care vor previziona nevoile financiare, de personal și cele materiale, inclusiv cele vizând cheltuielile de dezvoltare ale sistemului și instanțelor, toate acestea în vederea asigurării unui act de justiție eficient. Strategia va fi însoțită de un plan de acțiune, elaborat pentru același termen, ce va cuprinde obiectivele de finanțare, termenele intermediare de realizare, responsabilii care își asumă realizarea obiectivelor de finanțare, resursele umane, financiare sau materiale ce se vor aloca, modalitatea de alocare a resurselor, mecanisme intermediare de control (rapoarte intermediare întocmite în comun de reprezentanții celor trei puteri cel puțin semestrial) ce vor fi supuse discuției celor trei puteri în cadrul unui comitet comun.

4.3. Procedura de elaborare și adoptare a bugetului este identică cu cea a bugetelor celorlalte puteri din stat.

4.4. Pentru asigurarea independenței justiției și eliminarea oricăror pârghii de constrângere este interzisă orice rectificare bugetară negativă pe parcursul exercițiului bugetar anual.

4.5. Bugetul puterii judecătorești aparține acesteia, prin intermediul Înaltei Curți de Casație și Justiție. Nu poate fi adoptat niciun act normativ din partea celorlalte două puteri care să aducă atingere acestui principiu.

4.6. Bugetul instanțelor este cuprins în bugetul general al statului, urmând ca proiectul de buget anual să fie prezentat de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție Parlamentului României.

5. Părțile Pactului recunosc și se obligă să respecte imperativul unui statut coerent și previzibil al magistratului, inclusiv sub aspectul salarizării și pensionării magistraților, în acord cu demnitatea și responsabilitatea profesiei, dar și cu incompatibilitățile și interdicțiile pe care aceștia și le asumă.

6. Inițiativele legislative, modificările sau completările de natură legislativă privind statutul judecătorilor, organizarea judiciară, desfășurarea activităților judiciare, normele procedurale nu pot fi adoptate decât cu consultarea corpului profesional al judecătorilor, cu asociațiile profesionale și cu Consiliul Superior al Magistraturii. În acest sens, se instituie un mecanism de consultare periodică a corpului magistraților, care va putea susține prin reprezentanții săi, în fața comisiilor de specialitate juridică ale Parlamentului României, poziția magistraților referitoare la proiectele de acte normative aflate în procedură parlamentară.

7. Puterea legislativă și puterea executivă se obligă să asigure coerența sistemului legislativ, ca o garanție a stabilității drepturilor și libertăților cetățenilor. La rândul său, puterea judecătorească se obligă să realizeze uniformizarea practicii judiciare, ca o garanție a respectării stabilității raporturilor juridice.

8. Puterea judecătorească își asumă rolul de garant al respectării drepturilor și libertăților cetățenilor. În acest sens, se obligă să îmbunătățească nivelul de calitate a actului de justiție, prin creșterea performanțelor profesionale ale corpului magistraților.

**Lista obiectivelor de investiții (sedii noi și extinderi de sedii) și
a lucrărilor de intervenție asupra construcțiilor existente (reparații capitale, consolidări, amenajări, modernizări și reabilitări)
aflate în curs de derulare**

Nr. crt.	Denumire obiectiv de investiții / lucrări de intervenție asupra construcțiilor existente	Instanță de judecată			Anul începerii	Stadiul actual	Anul finalizării
		Curte de Apel	Tribunal	Judecătorie			
0.	1	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	Sediu nou Judecătorie Câmpeni	Alba Iulia	Alba	Câmpeni	2008	Procedură atribuire contract de execuție lucrări	2011
2	Lucrări de intervenție și extindere sediu Tribunal Alba	Alba Iulia	Alba	-	2010	Procedura atribuire contract proiectare	2013
3	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Aiud	Alba Iulia	Alba	Aiud	2009	Lucrări în curs de execuție	2010
4	Lucrări de intervenție sediul Tribunal Hunedoara și Judecătorie Deva	Alba Iulia	Hunedoara	Deva	2010	Propunere finanțare expertiză tehnică și audit energetic, în buget 2010	2012
5	Lucrări de intervenție și extindere sediu Judecătorie Mediaș	Alba Iulia	Sibiu	Mediaș	2010	Proiectare în curs de elaborare	2012
6	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Hunedoara	Alba Iulia	Hunedoara	Hunedoara	2010	Proiectare în curs de elaborare	2012
7	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Orăștie	Alba Iulia	Hunedoara	Orăștie	2010	Propunere finanțare expertiză tehnică și audit energetic, în buget 2010	2012
8	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Agnita	Alba Iulia	Sibiu	Agnita	2010	Propunere finanțare expertiză tehnică și audit energetic, în buget 2010	2012
9	Lucrări de intervenție și extindere sediu Judecătorie Costești	Pitești	Argeș	Costești	2010	Propunere finanțare expertiză tehnică și audit energetic, în buget 2010	2013
10	Lucrări de intervenție și extindere sediu Judecătorie Drăgășani	Pitești	Vâlcea	Drăgășani	2010	Propunere finanțare expertiză tehnică și audit energetic, în buget 2010	2013
11	Lucrări de intervenție sediul Curtea de Apel Pitești (locație Tehnic Club Pitești)	Pitești	-	-	2010	Propunere finanțare elaborare proiectare	2012
12	Sediu nou Tribunal Neamț și Judecătorie Piatra-Neamț (Palatul de Justiție Neamț)	Bacău	Neamț	Piatra-Neamț	2010	Proiect HG în curs de aprobare	2013
13	Sediu nou Judecătorie Târgu-Neamț	Bacău	Neamț	Târgu-Neamț	2010	Procedura atribuire contract proiectare	2013
14	Lucrări de intervenție și extindere sediu Tribunal Satu Mare (Palatul de Justiție Satu Mare)	Oradea	Satu Mare	-	2010	Avizare Consiliul Interministerial	2013
15	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Gura Humorului	Suceava	Suceava	Gura Humorului	2009	Procedură atribuire contract de execuție lucrări	2010
16	Sediu nou Judecătorie Fălticeni	Suceava	Suceava	Fălticeni	2008	Autorizare lucrări și inițiere procedura de atribuire contract de lucrări	2011
17	Sediu nou Judecătorie Rădăuți	Suceava	Suceava	Rădăuți	2010	Procedură atribuire contract de proiectare	2013
18	Extindere sediu Judecătorie Câmpulung Moldovenesc	Suceava	Suceava	Câmpulung Moldovenesc	2010	Procedură atribuire contract de proiectare	2012

**Lista obiectivelor de investiții (sedii noi și extinderi de sedii) și
a lucrărilor de intervenție asupra construcțiilor existente (reparații capitale, consolidări, amenajări, modernizări și reabilitări)
aflate în curs de derulare**

Nr. crt.	Denumire obiectiv de investiții / lucrări de intervenție asupra construcțiilor existente	Instanță de judecată			Anul începerii	Stadiul actual	Anul finalizării
		Curte de Apel	Tribunal	Judecătorie			
0.	1	2.	3.	4.	5.	6.	7.
19	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Rupea	Brașov	Brașov	Rupea	2008	Lucrări în curs de execuție	2010
20	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Făgăraș	Brașov	Brașov	Făgăraș	2008	Lucrări în curs de execuție	2010
21	Sediu nou Judecătorie Zărnești	Brașov	Brașov	Zărnești	2008	Autorizare lucrări și inițiere procedura de atribuire contract de lucrări	2011
22	Extindere sediu Tribunal Covasna	Brașov	Covasna	-	2010	În curs de aprobare documentație de proiectare (studiu de fezabilitate)	2012
23	Lucrări de intervenție la Palatul de Justiție București - Curtea de Apel București	București	-	-	2010	Actualizare documentație de proiectare	2011
24	Sediu nou Tribunal Teleorman și Judecătoria Alexandria	București	Teleorman	Alexandria	2010	Elaborare termă de proiectare și studiu de fezabilitate	2013
25	Sediu nou Tribunal Ilfov și Judecătoria Buftea	București	Ilfov	Buftea	2010	Elaborare temă de proiectare	2013
26	Extindere Sediul Tribunal Călărași	București	Călărași	-	2008	Lucrări în curs de execuție	2011
27	Lucrări de intervenție sediul Tribunalul Călărași	București	Călărași	-	2009	Elaborare documentație de proiectare	2011
28	Lucrări de intervenție sediul Judecătoria Buftea	București	Ilfov	Buftea	2010	Propunere finanțare expertiză tehnică și audit energetic, în buget 2010	2011
29	Lucrări de intervenție sediul Judecătoria Fetești	București	Ialomița	Fetești	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2010
30	Lucrări de intervenție sediul Judecătoria Urziceni	București	Ialomița	Urziceni	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2010
31	Lucrări de intervenție sediul Judecătoria Sect.1 Bucuresti	București	București	Sector 1	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2010
32	Lucrări de intervenție sediul Judecătoria Sect.6 Bucuresti	București	București	Sector 6	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2010
33	Sediu nou Judecătoria Beclean	Cluj	Bistrița-Năsăud	Beclean	2010	Elaborare documentație de proiectare (studiu de fezabilitate)	2013

**Lista obiectivelor de investiții (sedii noi și extinderi de sedii) și
a lucrărilor de intervenție asupra construcțiilor existente (reparații capitale, consolidări, amenajări, modernizări și reabilitări)
aflate în curs de derulare**

Nr. crt.	Denumire obiectiv de investiții / lucrări de intervenție asupra construcțiilor existente	Instanță de judecată			Anul începerii	Stadiul actual	Anul finalizării
		Curte de Apel	Tribunal	Judecătorie			
0.	1	2.	3.	4.	5.	6.	7.
34	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Gherla	Cluj	Cluj	Gherla	2010	Elaborare documentație de proiectare (documentație de avizare a lucrărilor de intervenție)	2012
35	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Sighetu Marmației	Cluj	Maramureș	Sighetu Marmației	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2012
36	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Mangalia	Constanța	Constanța	Mangalia	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2012
37	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Medgidia	Constanța	Constanța	Medgidia	2008	Inițiere procedură de atribuire contract de execuție	2011
38	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Băneasa	Constanța	Constanța	Băneasa	2010	Elaborare documentație de proiectare (studiu de fezabilitate)	2013
39	Extindere sediu Tribunal Gorj	Craiova	Gorj	-	2008	Lucrări în curs de execuție	2011
40	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Motru	Craiova	Gorj	Motru	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2010
41	Sediu nou Tribunalul Mehedinți și Judecătoria Drobeta - Turnu Severin (Palatul de Justiție Mehedinți)	Craiova	Mehedinți	Drobeta Turnu Severin	2009	Elaborare documentație de proiectare (studiu de fezabilitate)	2013
42	Lucrări de intervenție sediul Judecătoria Strehaia	Craiova	Mehedinți	Strehaia	2009	Procedură de atribuire contract de lucrări	2012
43	Lucrări de intervenție sediul Judecătoria Vânju Mare	Craiova	Mehedinți	Vânju Mare	2009	Procedură de atribuire contract de lucrări	2012
44	Lucrări de intervenție sediu Curtea de Apel Galați și Tribunal Galați (Palat de Justiție Galați)	Galați	Galați	-	2009	Elaborare documentație de proiectare (proiect tehnic)	2010
45	Lucrări de intervenție sediu Judecătoria Târgu Bujor	Galați	Galați	Târgu Bujor	2009	Elaborare documentație de proiectare (proiect tehnic)	2012
46	Sediu nou Judecătoria Însurăței	Galați	Brăila	Însurăței	2009	Procedura de atribuire contract proiectare (studiu de fezabilitate)	2013

**Lista obiectivelor de investiții (sedii noi și extinderi de sedii) și
a lucrărilor de intervenție asupra construcțiilor existente (reparații capitale, consolidări, amenajări, modernizări și reabilitări)
aflate în curs de derulare**

Nr. crt.	Denumire obiectiv de investiții / lucrări de intervenție asupra construcțiilor existente	Instanță de judecată			Anul începerii	Stadiul actual	Anul finalizării
		Curte de Apel	Tribunal	Judecătorie			
0.	1	2.	3.	4.	5.	6.	7.
47	Lucrări de intervenție pentru amenajare sediu Tribunalul Vrancea	Galați	Vrancea	-	2009	Procedura de atribuire contract proiectare (documentație de avizare lucrări de intervenție)	2011
48	Lucrări de intervenție sediu Tribunal Vrancea - imobil Str. Cuza Vodă nr. 8	Galați	Vrancea	-	2008	Lucrări în curs de execuție	2012
49	Lucrări de intervenție sediu Judecătorie Pașcani	Iași	Iași	Pașcani	2009	Procedură de atribuire contract de lucrări	2012
50	Lucrări de intervenție sediu Judecătorie Răducăneni	Iași	Iași	Răducăneni	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2012
51	Lucrări de intervenție sediu Judecătorie Hârlău	Iași	Iași	Hârlău	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2012
52	Lucrări de intervenție sediu Tribunal Harghita	Târgu Mureș	Harghita	-	2009	Audit energetic efectuat	2011
53	Lucrări de intervenție sediu Judecătorie Gheorgheni	Târgu Mureș	Harghita	Gheorghieni	2008	Lucrări în curs de execuție	2010
54	Lucrări de intervenție sediu Judecătorie Sighișoara	Târgu Mureș	Mureș	Sighișoara	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2012
55	Lucrări de intervenție sediu Judecătorie Odorheiu Secuiesc	Târgu Mureș	Harghita	Odorheiu Secuiesc	2009	Audit energetic efectuat	2011
56	Sediu nou Curtea de Apel Ploiești și Tribunal Prahova (Palatul de Justiție Prahova)	Ploiești	Prahova	-	1996	Lucrări în curs de execuție - actualizare documentație de proiectare și stabilire rest de execuție lucrări	2012
57	Sediu nou Tribunal Dâmbovița	Ploiești	Dâmbovița	-	1997	Execuție lucrări conform proces verbal de recepție	2010
58	Lucrări de intervenție sediu Tribunalul Prahova	Ploiești	Prahova	-	2010	Propunere finanțare actualizare expertiză tehnică - lucrare finanțată prin Banca Mondială	2011
59	Sediu nou Judecătoria Vălenii de Munte	Ploiești	Prahova	Vălenii de Munte	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2013
60	Lucrări de intervenție sediu Judecătoria Urlați	Ploiești	Prahova	Urlați	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2012
61	Lucrări de intervenție sediu Judecătoria Mizil	Ploiești	Prahova	Mizil	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2013
62	Sediu nou Judecătoria Mizil	Ploiești	Prahova	Mizil	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2013
63	Lucrări de intervenție sediu Judecătoria Câmpina	Ploiești	Prahova	Câmpina	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2012
64	Lucrări de intervenție sediu Judecătoria Târgoviște	Ploiești	Dâmbovița	Târgoviște	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2013

**Lista obiectivelor de investiții (sedii noi și extinderi de sedii) și
a lucrărilor de intervenție asupra construcțiilor existente (reparații capitale, consolidări, amenajări, modernizări și reabilitări)
aflate în curs de derulare**

Nr. crt.	Denumire obiectiv de investiții / lucrări de intervenție asupra construcțiilor existente	Instanță de judecată			Anul începerii	Stadiul actual	Anul finalizării
		Curte de Apel	Tribunal	Judecătorie			
0.	1	2.	3.	4.	5.	6.	7.
65	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Râmnicu Sărat	Ploiești	Buzău	Râmnicu Sărat	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2010
66	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Pătârlagele	Ploiești	Buzău	Pătârlagele	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2011
67	Lucrări de intervenție și extindere sediu Judecătorie Vălenii de Munte	Ploiești	Prahova	Vălenii de Munte	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2010
68	Lucrări de intervenție sediul Judecătorie Sinaia	Ploiești	Prahova	Sinaia	2009	Procedura de atribuire contract proiectare (documentație de avizare lucrări de intervenție)	2011
69	Lucrări de intervenție sediul Tribunal Arad	Timișoara	Arad	-	2009	Lucrări în curs de execuție	2010
70	Extindere sediu Tribunal Caraș-Severin	Timișoara	Caraș-Severin	-	2010	Propunere finanțare proiectare, în buget 2010	2012